

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра англійської філології та методики викладання іноземних мов

Друга іноземна мова (німецька)

Методичні вказівки до проведення практичних занять та організації самостійної роботи

**для студентів
денної та заочної форм навчання
спеціальностей 053 «Психологія», 245 Туризм, 241 Готельно-
ресторанна справа,
071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та
страхування**

**2019
Мукачево**

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземних мов ,

протокол № 1 від «30» серпня 2019р.

Т.М. Кравченко Друга іноземна мова (німецька): методичні вказівки до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей 053 «Психологія», 245 Туризм, 241 Готельно-ресторанна справа,

071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування

/ Укладач Т.М. Кравченко.– Мукачево: МДУ, 2019. – 56с. (2,06 авт.арк).

Анотація

Видання містить практичні та інструктивні матеріали до проведення практичних занять, завдання для організації самостійної роботи студентів, тести та перелік рекомендованих джерел.

Призначене для використання студентами в процесі виконання самостійної роботи та підготовки до практичних занять. Методичні вказівки розроблені у відповідності до програми дисципліни «Друга іноземна мова (німецька)» та передбачають формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного ділового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою, діловою інформацією через іноземні джерела. Знання професійної лексики та термінології, оволодіння спеціальними кліше, штампами та основами ділового мовлення відіграють важливу роль в становленні майбутнього спеціаліста, відкриваючи широку перспективу для професійної діяльності.

© МДУ

© Кравченко Т.М.2019

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	
1. Тема 1	6
2. Тема 2	11
3. Тема 3	16
4. Тема 4	20
5. Тема 5	22
6. Тема 6	30
7. Тема 7	34
8. Тема 8	38
9. Тема 9	42
10.Тема 10	44
11.Тема 11	48
12.Тема 12	51
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НІ ЗАЛІК	54
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	55

ПЕРЕДМОВА

Сучасні вимоги до підготовки кваліфікованого спеціаліста перш за все потребують від нього бути активним учасником всіх глобалізаційних процесів, тобто бути плідним учасником міжкультурної комунікації та мати необхідні комунікативні спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навички практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності та бути спроможними оволодіти новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Структура курсу «Друга іноземна мова (німецька)» ґрунтується на методичних засадах сучасного навчання іноземних мов, яке передбачає оволодіння студентами іншомовним спілкуванням шляхом формування та розвитку міжкультурної компетенції та її складових.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є обсяг лексики та граматики іноземної мови, що дає можливість здійснювати професійне спілкування та одержати необхідну професійну інформацію з іноземних видань.

Метою дисципліни «Друга іноземна мова (німецька)» є: подальше формування комунікативної, соціокультурної і міжкультурної компетенції; вдосконалення знань, умінь і навичок іншомовного спілкування для вирішення комунікативних завдань і здійснення навчально-пізнавальної та науково-дослідної діяльності. Навчання орієнтується на застосуванні німецької мови як засобу міжкультурного спілкування та пізнання іншомовної культури з метою розширення загального та філологічного кругозору студентів.

Завдання дисципліни: вдосконалення лексико-граматичних навичок і вмінь в усіх видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні (в діалогічних і монологічних формах), читанні, письмі; розвиток готовності до здійснення усно-мовного спілкування і здатності до соціальної взаємодії в різних ситуаціях міжкультурної комунікації; формування позитивного ставлення і толерантності до культури країни досліджуваної мови.

Предметні результати навчання (знати/вміти):

знати:

- фонетичні норми іноземної мови;
- граматичний матеріал іноземної мови;
- лексичні одиниці, знання яких забезпечує студентам можливість вести бесіду
- правильно будувати речення згідно основних правил та положень граматики; читати, перекладати та ставити питання до прочитаних текстів, передбачених програмою курсу;
- правильно вміти писати іншомовні слова та вживати сталі фрази звертання у діалогічному мовленні.
- мовленнєвий етикет спілкування, мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження;
- лексико-граматичний мінімум забезпечення та мовно-комунікативного рівня проведення презентацій;.

вміти:

- висловлювати думку згідно правил німецької граматики щодо побудови речень;
- використовувати теоретичні знання в усному мовленні. аналізувати та перекладати різні типи речень.
- сприймати мовлення іншої особи як при безпосередньому спілкуванні, так і в запису;
- розуміти тексти загально освітнього та професійноорієнтованого характеру та мовлення нормального темпу з голосу викладача чи у звукозапису;
- сприймати та розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах соціально-побутової, сімейної, соціально-культурної тематики в середньому темпі мовлення;
- читати з визначеною кількістю невідомих слів із використанням словника.
- користуватися електронними іншомовними джерелами.
- володіти пошуком інформації у мережі Інтернет за методом ключових слів.

Вимоги до організації самостійної роботи студентів та структура навчальних завдань визначаються робочими навчальними програмами дисципліни.

Основними завданнями самостійної роботи студентів є підготовка і виконання поточних навчальних завдань, а також самостійне вивчення окремих питань дисципліни.

II. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Тема1. Знайомство. (Практичні заняття 1,2)

Говоріння. Представлення, знайомство, вітання, прощання. Лексичні вправи. Країна, мова, національність.

Граматика. Особові займенники в однині та множині. Вживання дієслова “zu sein” Порядок слів у реченні. Тренінг у вправах

Читання. Німецький алфавіт. Фонетичні вправи. Дифтонги. Правила читання. Фонетичні вправи.

Письмо. Складання речень з дієсловом “ zu sein”. Скласти діалог на тему «Знайомство».

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Складіть діалог на тему «Знайомство», використовуючи слова та фрази з Завдання 3 СРС.

Завдання 2. Вставте дієслово sein в потрібній формі.

1. Ich ... Peter. 2. Du ... Student. 3. Das ... Klaus. 4. Sie ... Heidi. 5. Sie ... Studentin. 6. Wir ... aus Moskau. 7. Dir ... aus Bremen. 8. Er ... Dozent. 9. Sie ... Diplomaten.

Завдання 3. Поставте дієслово sein у форму теперішнього часу.

1. Wir ___ Schüler. 2. Er ___ Lehrer von Beruf. 3. Michael ___ Direktor. 4. ___ Sie Mechaniker? - Nein, ich ___ Ingenieur. 5. Wir ___ fleißig und hilfsbereit. 6. ___ ihr aus Deutschland? 7. ___ Robert hier.

Завдання 4. Прочитайте діалог. Підкресліть особові займенники.

▪ Wie heißen Sie?	▪ Як Вас звати?
▪ Mykhailo Siryj.	▪ Михайло Сірий.
▪ Woher kommen Sie?	▪ Звідки Ви?
▪ Ich komme aus der Ukraine.	▪ Я з України.
▪ Wie ist Ihre Adresse?	▪ Яка Ваша адреса?
▪ Golernenstraße 1, 77377 Hamburg.	▪ Голерненштрассе 1, 77377 Гамбург.
▪ Wie ist Ihre Telefonnummer?	▪ Який Ваш номер телефону?
▪ 5 5 9 9 0 2.	▪ 5 5 9 9 0 2.
▪ Sind Sie verheiratet?	▪ Ви одружені?
▪ Nein, ich bin geschieden.	▪ Ні, я розлучений.
▪ Haben Sie Kinder?	▪ У Вас є діти?
▪ Ja, zwei.	▪ Так, двоє.
▪ Wie alt sind sie?	▪ Скільки їм років?
▪ Mein Sohn ist fünf und meine Tochter ist drei.	▪ Моєму синові п'ять, а моїй доньці – три.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Вивчіть німецький алфавіт.

<i>Печатний шрифт</i>	<i>Німецька назва літери</i>	<i>Печатний шрифт</i>	<i>Німецька назва літери</i>
Aa	a:	Nn	ен:
Bb	бе:	Oo	о:
Cc	це:	Pp	пе:
Dd	де:	Qq	ку:
Ee	е:	Rr	ер:
Ff	еф:	Ss, ß	ес, ес-цет
Gg	ге:	Tt	те:
Hh	ха:	Uu	у:
Ii	і:	Vv	фао
Jj	йот	Ww	ве:
Kk	ка:	Xx	ікс
Ll	ель	Yy	юпсілон
Mm	ем	Zz	зет

Завдання 2. *Вивчіть особливості фонетичної системи німецької мови.*

A, a [a :] – Abend, Atem, Bar, Glas, Wahl, Rat und Tat, gar, fragen, wahr
A, a [a] – Anna, ab, an, Alter, achten, Apfel, Tanne, krank, warten
Ä, ä [e :] – довгий відкритий e: erzählen, Gläser, wählen, Läden, Märchen
Ä, ä [e] – März, fallen, älter, ändern, Ärger, ergänzen
B, b [b] – bald, Ball, Liebe, haben, Bett, blau, Baum, Boot, Bürsten.
B, b [p] – наприкінці слів і складів: gelb, ob, Klub, lieb, Staub, Korb
C, c [k] – Cafe, Camping
ck [k] – завжди як [k]: Zucker, Glück, backen, Ecke, pflücken
ch [k] – у словах грецького походження: Charakter, sechs, Orchester
ch [ʃ] – як [ш] у словах французького походження: Chef, Revanche
ch [tʃ] – як [ч] у словах англ. і іспан. походження: Champion, Couch
ch[x] – machen, Buch, Fach, suchen, Nacht, Achtung, rauchen
ch [] – після i, a також приголосн. вимовляється як звук [x'] у слові хімія
– ich, Licht, Nächte. Es ist für mich wichtig, den Ich-laut richtig auszusprechen.
D, d [d] – das, Deutsch, Datum, Kinder, Süden
D, d [t] – наприкінці слів і складів: bald, Geld, Lied, Pferd
E, e [e :] – довгий закритий [e :]: lesen, Tee, Beet, sehen, Thema
E, e [e] – короткий [e]: setzen, stellen, Geld, Ende, nett, essen
E, e [ə] – скорочене [ə] вимовляється в ненаголош. префіксах be- і ge-,
наприкінці слова й у ненаголош. нім. суфіксах, у закінченні –en і –el: haben,
machen, schneller, tanzen, Straße
F, f [f] – fahren, fünf, fleißig, Tafel, Prüfung
G, g [g] – gut, groß, sagen, Gast, gehen
G, g [k] – Tag, Weg, Sieg, Schlag, Trug
G, g [ʒ] – як [ж]: Regime, Genre, Etage, Regisseur
G, g [] – як [хь]: richtig, wichtig, wenig, Honig
H, h [h] – haben, heute, heißen, Himmel, Heft
H, h [–] – не вимовляється після голосних, вказує на довготу їх вимови:
fahren, lehren, Kohl
I, i [i :] – ihm, wir, Igel, Titel, Stil
I, i [i] – mit, stimmt, bitte, Insel, Bild
ie [i :] – lieben, bieten, Ziel, Brief, Spielen
J, j [j] – Jahr, jeder, Jacke, Junge
K, k [k] – Karte, klein, kalt, kommen
L, l [l] – Laden, Lampe, Löwe, Schule
M, m [m] – Monat, Name, Sommer, Blume

N, n [n] – Nase, nötig, nein, Sonne, Zahn
 O, o [o:] – Ohr, Obst, Oper, ohne, Kopf
 O, o [o] – Ort, oft, Ost, offen, Optik
 Ö, ö [ø:] – Öl, Öfen, Österreich, schön
 Ö, ö [œ] – Öffnung, öfter, örtlich, Völker
 P, p [p] – Paar, Pilz, Pause, Platz
 Q, q [kv] – Quelle, Quark, Qualität
 R, r [r] – Rad, raten, Rock, reden
 S, s [s] – Slawisch, Messer, Rätsel, müssen
 S, s [z] – Saal, Sand, sagen, Süden, Vase
 sch [ʃ] – Schrank, schenken, schlecht, Tasche
 st [ʃt] – на початку слова або основі: stehen, bestimmen, Stein
 sp [ʃp] – spielen, spät, Sport, Speise
 ß [s] – groß, Fuß, Straße, heißen
 T, t [t] – Tag, Tee, Tisch, trinken
 U, u [u:] – Uhr, Urlaub, Buch, Stufe
 U, u [u] – Lust, Kuss, Butter, uns
 Ü, ü [y:] – Übung, üblich, Mühe, Schwül
 Ü, ü [y] – üppig, Glück, hübsch, Küche
 V, v [f] – завжди в префіксах ver- i vor- , а також в багатьох інших словах:
 Vogel, vergessen, vorlesen, vier
 V, v [v] – Vase, Klavier, November, Vokal
 W, w [v] – Wahl, Wort, Welt, Wind, wir
 X, x [ks] – Max, Taxi, Lexik, Text
 Y, y [y:] – Typ, Lyrik, Analyse, Physik (близько до ю)
 Y, y [y] – Mystik, Syntax, Nymphe
 Z, z [ts] – Zahn, Zahl, Zug, Zeit
 ng [ŋ] – Zeitung, Rang, Meinung, Engel
 n (k) [ŋ] – Bank, Schrank, denken, krank
 pf [pf] – Pferd, Pfennig, Pflaume, Opfer
 tsch [tʃ] – Deutscher, Matsch, Dolmetscher
 ei [æ] – Ei, Eis, eigen, Bein, Wein (ай)
 ai [æ] – Mai, Kai, Saite, Main (ай)
 eu, äu [ø] – euch, Eule, äußern, Europa (ой)
 au [ao] – auch, aus, Auge, Autor

Завдання 3. Вивчіть слова і фрази до теми.

Ласкаво просимо!	Willkommen!
Добрый ранок!	Guten Morgen
Добрый день!	Guten Tag
Добрый вечер!	Guten Abend
Добраніч!	Gute Nacht
Привіт!	Tag / Hallo
Привіт! (Південна Німеччина та Австрія)	Servus (також у значенні Пока) / Grüß dich / Grüß Gott!
До побачення!	Auf Wiedersehen
Пока!	Tschüs / Tschau
До зустрічі (До швидкої зустрічі)	Bis später / Bis bald
Як у тебе (Вас) справи?	Wie geht's dir (Ihnen)? / Wie geht's?
Дякую, у мене все добре.	Danke, mir geht's gut!
А в тебе (Вас) як справи?	Und dir/Ihnen?
Ви розмовляєте німецькою?	Sprechen Sie Deutsch?

Лише трохи
 Як Вас звати?
 Мене звати...
 Приємно познайомитися
 Звідки Ви (ти)?
 Я з...
 Де ти/Ви живете?
 Я живу...
 Скільки тобі/Вам років?
 Мені 20 років

Nur ein bißchen.
 Wie heißen Sie?
 Ich heiße... / Mein Name ist...
 Schön, Sie kennenzulernen!
 Woher kommen Sie / (kommst du)?
 Ich komme aus...
 Wo wohnst du/ wohnen Sie?
 Ich wohne in...
 Wie alt bist du/ sind Sie?
 Ich bin zwanzig Jahre (alt).

Завдання 4. Опрацюйте граматичний матеріал.

Особові займенники / Personalpronomen

Займенник – це частина мови, що служить для заміни іменника чи супроводжує його. До займенників, що замінюють іменники, відносяться: всі особові, а також питальні wer і was; неозначені man, etwas, jemand, alle, viele, einige та ін.; заперечні nichts, niemand; безособовий займенник es і займенникові прислівники. Інші займенники супроводжують іменники, стоять на місці артикля і відмінюються, як артикль. Особовий займенник має три особи в однині і множині.

	однина	множина
1 особа	Ich	wir
2 особа	Du	ihr
3 особа	er, sie, es	sie, Sie
ввічлива форма	Sie (für Sg. und Pl.)	

Особові займенники відмінюються таким чином:

N.	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie	Sie
G.	meiner	deiner	seiner	ihrer	seiner	unser	euer	ihrer	Ihrer
D.	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen	Ihnen
A.	ftiich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie	Sie

Дієслово sein

	sein
ich	bin
du	bist
er,sie, es	ist
wir.	sind
ihr	seid
Sie, sie	sind

Порядок слів у простому реченні

Порядок слів у німецькому реченні більш суворий, ніж в українському. У простому розповідному реченні він може бути прямим і зворотним. При прямому порядку слів на першому місці стоїть підмет, а на другому – присудок:

- Der Lehrer steht am Tisch.

При зворотному порядку слів перше місце займає обставина чи додаток, друге – присудок, а підмет ставиться на третє місце, тобто після присудка:

- Am Tisch steht der Lehrer.

Найважливішим у порядку слів німецького речення є місце присудка. Присудок повинен стояти на другому місці при прямому чи зворотному порядку слів. Присудок може складатися з двох частин: відмінюваної і невідмінюваної. Відмінювана частина узгоджується з підметом в особі й числі і займає друге місце в простому розповідному реченні, а невідмінювана ставиться наприкінці:

- Die Aufgabe ist leicht. Wir erzählen den Text nach. Wir müssen die Hausaufgabe machen.

Такий присудок називають складеним. Складений присудок може бути складеним дієслівним чи складеним іменним. Перший містить два дієслова:

- Ich will morgen ins Museum gehen. Ich habe gestern alles geschafft.

Складений іменний присудок має дієслово-зв'язку sein, werden, іноді bleiben й іменну частину, яка може бути виражена іменником, займенником, прикметником тощо. Уживання дієслова-зв'язки є в німецькому реченні обов'язковим:

- Das Buch ist interessant. Sie ist in diesem Jahr sechzehn.

Завдання 5. Вивчіть країни, національності та громадянство німецькою мовою.

Land (країна)	Nationalität (національність),	Staatsangehörigkeit (громадянство)
• Австрія	Österreich	Österreicher/in Deutsch
• Англія	England	Engländer/in Englisch
• Бельгія	Belgien Belgier/in	Niederländisch, Französisch, Deutsch
• Венгрія	Ungarn Ungar/in	Ungarisch
• Греція	Griechenland	Griechen/Griechin Griechisch
• Іспанія	Spanien	Spanier/in Spanisch
• Італія	Italien	Italiener/in Italienisch
• Китай	China	Chinese/Chinesin Chinesisch
• Німеччина	Deutschland	Deutsche Deutsch
• Польща	Polen	Pole/Polin Polnisch
• Португалія	Portugal	Portugiese/Portugiesin Portugiesisch
• Росія	Russland	Russe/Russin Russisch
• Румунія	Rumänien	Rumäne/Rumänin Rumänisch
• США	die Vereinigten Staaten von Amerika	US-Amerikaner/ in Englisch
• Україна	Ukraine	Ukrainer/in Ukrainisch
• Франція	Frankreich	Franzose/Französin Französisch
• Швейцарія	Schweiz	Schweizer/in Deutsch, Italienisch, Französisch, Rätoromanisch
• Японія	Japan	Japaner/in Japanisch

Тема 2. Моя сім'я. (Практичне заняття 3)

Говоріння. Моя біографія. Члени моєї родини. Професії. Лексичні вправи.

Граматика. Теперішній час дієслів. Артикль та рід. Порядок слів. Присвійні займенники. Тренінг у вправах.

Читання. «Meine familie». Ознайомче та вивчаюче читання. Лексико-граматичні завдання до тексту.

Письмо. Написати розповідь про себе.

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Дайте відповіді на питання.

1. Wie heißt du?
2. Wann und wo wurdest du geboren?
3. Wie alt bist du?
4. Wo arbeiten deine Eltern?
5. Hast du Geschwister?
6. Hast du eine Kinderkrippe oder einen Kindergarten besucht?
7. Erinnerst du dich an deinen ersten Schultag?
8. Welches Schulfach fällt dir besonders schwer? Warum?
9. Was ist dein Lieblingsfach?
10. Welchen Beruf willst du wählen?

Завдання 2. Вставте означений або неозначений артикль.

1. Dort steht _____ Mädchen. _____ Mädchen ist klein.
2. Er hat _____ Mähdrescher.
3. Das ist _____ Bauernhof von der Familie Brunner.
4. _____ Familie Petrenko besitzt _____ Auto.
5. Im Institut gibt es _____ Lesesaal.
6. Ternopil ist _____ Blumenstadt.
7. _____ Dorf Romaniwka liegt in der Westukraine

Завдання 3. Прочитайте та перекладіть текст на українську мову, випишіть незнайомі слова, вивчіть.

Meine familie

Meine Familie besteht aus sechs Personen. Sie besteht aus meinem Vater, meiner Mutter, meinen Großeltern, meiner jüngeren Schwester und mir.

Wir haben eine Dreizimmerwohnung und wir wohnen in Mukatschewo, im Vorort der Stadt. Meine Großeltern wohnen im Dorf, Transkarpatien Gebiet, etwa 7 Kilometer von Mukatschewo entfernt.

Mein Vater heißt Bohdan Oleksiovych. Er ist 49 Jahre alt und arbeitet als Privatunternehmer. Er betreibt den Handel mit Computern und dem Computerzubehör. Er ist ein Mann von mittlerem Wachs. Seine Haare sind schwarz und er trägt sie stets kurz geschnitten. Seine Augen sind blau. Mein Vater hat viele Hobbys. Er ist leidenschaftlicher Computeranhänger. Er verkauft nicht nur Computer, sondern er hat Sinn für ihre Reparaturen.

Oft hat er viel damit zu tun und schenkt weniger Zeit für unsere Familie. Wir haben aber immer ein Verständnis dazu. Abends liest er sehr viel und gern. Er spielt auch gut Schach. Ich liebe meinen Vater sehr.

Meine Mutter heißt Tamara Liubomyrivna. Sie ist zurzeit 45 Jahre alt. Sie ist vier Jahre jünger als unser Vater. Meine Mutter arbeitet leider nicht. Sie ist Lehrerin von Beruf. Sie führt unseren Haushalt. Meine Mutter sieht sehr schön aus. Sie ist schlank, mittelgroß. Sie hat schwarze lange Haare, ein kleines rundes Gesicht, braune Augen, eine kleine Nase. Meine Mutter kocht und strickt gern.

Meine Schwester Yulia ist drei Jahre jünger als ich. Sie geht in die zehnte Klasse. Sie lernt in der allgemein bildenden Mittelschule №1 in Mukatschewo. Sie ähnelt der Mutter sehr. Ihre Hobbys sind Tanzen und die Fremdsprachen. Sie spricht perfekt Englisch und gut Deutsch. Sie will an der Fakultät für Fremdsprachen studieren.

Unsere Großeltern sind Rentner. Sie sind sehr gutherzig und lieben ihre Enkelkinder sehr. Fast den ganzen Sommer verbringen wir im Dorf bei den Großeltern. Wir sind immer ihnen behilflich. Zu Ostern und zu Weihnachten versammeln wir uns auch bei ihnen.

Ich liebe meine Familie sehr.

Завдання 4. *Напишіть розповідь про свою сім'ю.*

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. *Вивчіть слова та вирази до теми.*

der Vorort - передмістя

der Privatunternehmer - приватний підприємець

den Handel betreiben - торгувати, керувати торгівлею, займатися торгівлею

Sinn für etwas haben - щось відчувати, мати хист до чогось

ziemlich ein Verständnis zu (Dat. – давльний відмінок) haben

мати гарне розуміння, мати розуміння до чого-небудь

ähneln - (Dat. – давльний відмінок) бути схожими

Завдання 2. *Опрацюйте граматичний матеріал.*

Дієслово / das Verb

1. Теперішній час / Präsens

Präsens – проста дієслівна форма, що служить для вираження теперішнього часу, часто вживається також для передачі майбутнього часу. Präsens утворюється від основи інфінітива. Більшість дієслів утворюють Präsens додаванням до основи інфінітива особових закінчень.

Дієслова, основа яких закінчується на **-t, -d, -tm, -dm, -fn** перед особовим закінченням мають голосну **-e** в 2-й особі однини і множини й у 3-й особі однини. Дієслова, основа яких закінчується на **-s, -ß, -z** втрачають **-s** у закінченні 2-ї особи однини.

ich	mache	spiele	arbeite	zeichne	heiße	tanze
du	machst	spielst	arbeitest	zeichnest	heißt	tanzt
er, sie, es	macht	spielt	arbeitet	zeichnet	heißt	tanzt
wir	machen	spielen	arbeiten	zeichnen	heißen	tanzen
ihr	macht	spielt	arbeitet	zeichnet	heißt	tanzt

sie, Sie	machen	spielen	arbeiten	zeichnen	heißen	tanzen
----------	--------	---------	----------	----------	--------	--------

Більшість сильних дієслів утворюють Präsens за загальним правилом. Однак сильні дієслова з кореневими голосними **-a, -o, -au** отримують умлаут у 2-й та 3-й особах однини:

ich	fahre	stoße	laufe
du	fährst	stößt	läufst
er, sie, es	fährt	stößt	läuft

Сильні дієслова з кореневим голосним **-e** змінюють його в 2-й і 3-й особі однини на короткий чи довгий **-i (-ie)**:

ich	spreche	nehme	sehe	gebe
du	sprichst	nimmst	siehst	gibst
er, sie, es	spricht	nimmt	sieht	gibt

Неправильні дієслова **sein, haben, werden** відмінюються з різними відхиленнями від загального правила:

	haben	sein	werden
ich	habe	bin	werde
du	hast	bist	wirst
er,sie, es	hat	ist	wird
wir.	haben	sind	werden
ihr	habt	seid	werdet
Sie, sie	haben	sind	werden

Дієслово **wissen** відмінюється по-особливому. Як у модальних дієслів, у нього немає особових закінчень у 1-й і 3-й особі однини і коренева голосна в однині змінюється:

- ich weiß, du weißt, er weiß, wir wissen, ihr wisst, sie wissen.

Дієслово **wissen** уживається з вказівними займенниками **es, das** «це»; з неозначеними займенниками **alles, viel, nichts** та **in.**; з додатковими підрядними реченнями:

- Ich weiß das nicht. Du weißt viel. Er weiß, dass ich bald komme.

В інших випадках уживається дієслово **kennen** з тим же значенням:

- Ich kenne ihn gut. Du kennst dieses Werk von Goethe.

Artikel (Артикли)

У німецькій мові перед іменником вживається артикль. Розрізняють 2 види артиклів:

означений артикль - **der, die, das**;

неозначений артикль - **ein, eine, ein.**

Означений артикль вживається в таких випадках:

Якщо іменник означає не окремий предмет, а всю категорію таких предметів:

Das Flugzeug ist das schnellste Verkehrsmittel des 20. Jahrhunderts.

Якщо іменник вже згадувався раніше:

Wir lesen ein Buch. Das Buch ist interessant.

Якщо із ситуації зрозуміло, про який предмет ідеться:

Öffne die Tür!

Коли говорять про єдині у своєму роді предмети:

Die Sonne scheint. Die Venus ist ein Planet.

З географічними назвами:

країни із закінченнями -ei: die Türkei, die Slowakei, die Mongolei; та інші, що належать до жіночого роду: die Schweiz, країни у множині: die Niederlande

країни із адміністративним поняттям: die Bundesrepublik Deutschland

будь-які країни, коли вживаються з прикметником: das heutige Russland

місцевості/регіони: das Allgäu, der Schwarzwald

гірські системи: die Zugspitze, die Alpen

річки, озера, моря, океани: die Donau, der Bodensee

Для позначення днів тижня, місяців, пів року:

am (an dem) Sonntag, im (in dem) Frühling.

Коли мова йде про весь вид предметів:

Der Adler ist ein Vogel.

Перед абстрактним іменником з конкретним значенням:

Gestern war das Wetter schön. Michaela ist die Liebe seines Lebens.

З прикметником у найвищому ступені:

Johanna ist die beste Schülerin.

Якщо перед іменником стоїть порядковий числівник:

Heute ist der achte Tag des Schuljahrs.

Якщо іменник вживається з означенням у формі іменника в родовому відмінку:

Das ist das Buch meines Freundes.

Якщо іменник вживається з прийменником, що означає місце або час:

Die Bücher aus unserer Bibliothek.

Відмінювання означеного артикля:

	Maskulinum	Neutrum	Femininum	Plural
Nominativ	der Stuhl	das Kind	die Katze	die Kinder
Genitiv	des Stuhls	des Kindes	der Katze	der Kinder
Dativ	dem Stuhl	dem Kind	der Katze	den Kindern
Akkusativ	den Stuhl	das Kind	die Katze	die Katze

*Означений артикль може "зливатися" з прийменником, утворюючи одне слово: am, im, zum, beim, vom (an dem, in dem, zu dem, bei dem, von dem), ins (in das), zur (zu der). У розмовній мові бувають також варіанти: ans (an das), aufs (auf das), fürs (für das), hinterm (hinter dem), überm (über dem) тощо.

Неозначений артикль вживається у таких випадках:

Після дієслів haben, brauchen, nennen і виразу es gibt:

Ich habe einen Bruder. Hier gibt es einen Tiergarten.

В іменному присудку:

Stuttgart ist eine Großstadt.

Якщо іменник згадується вперше:

Ich kaufe ein Auto.

Перед іменником, який стоїть у порівнянні, після wie:

Er schwimmt wie ein Fisch.

Відмінювання неозначеного артикля:

	Maskulinum	Neutrum	Femininum	Plural
Nominativ	ein Stuhl	ein Kind	eine Katze	Kinder
Genitiv	eines Stuhles	eines Kindes	einer Katze	Kinder
Dativ	einem Stuhl	einem Kind	einer Katze	Kindern
Akkusativ	einen Stuhl	ein Kind	eine Katze	Kinder

Присвійні займенники (POSSESSIVPRONOMEN)

До присвійних займенників належать:

mein — мій, моє; meine — моя
dein — твій, твоє; deine — твоя
sein, seine — його
ihr, ihre — її
unser — наш, наше; unsere — наша
euer — ваш, ваше; eure — ваша
ihr, ihre — їхній
Ihr — Ваш, Ваше; Ihre—Ваша

Присвійні займенники вживаються звичайно як прикметники. Вони стоять перед іменником і узгоджуються з ним у роді, числі і відмінку.

Присвійні займенники / Possesivpronomen

Присвійні займенники вказують на особисту приналежність предмета, відповідаючи на питання wessen? «чий?». У німецькій мові вони узгоджуються з особовим займенником, що позначає особу, якій належить предмет. Особовому займеннику ich відповідає присвійний mein, du – dein, er – sein, sie – ihr, es – sein, wir – unser, ihr – euer, sie – ihr, Sie – Ihr:

- Hier sitzen unsere Schüler. Auf den Tischen liegen ihre Lehrbücher.

Кожен присвійний займенник узгоджується також у роді, числі і відмінку з іменником, до якого він належить. Відмінюються присвійні займенники так, як неозначений артикль в однині і як означений артикль у множині:

	Singular			Plural
	Maskulinum	Femininum	Neutrum	
N.	mein Anzug	ihre Jacke	dein Hemd	seine Anzüge, Hemden, Jacken
G.	meines Anzuges	ihrer Jacke	deines Hemdes	seiner Anzüge, Hemden, Jacken
D.	meinem Anzug	ihrer Jacke	deinem Hemd	seinen Anzügen, Hemden, Jacken
A.	meinen Anzug	ihre Jacke	dein Hemd	seine Anzüge, Hemden, Jacken

Тема 3. (Практичне заняття 4)

Тема 3. Мій робочий день.

Говоріння. Мій робочий день. Режим дня. Лексичні вправи.

Аудіювання. Аудіювання на тему: «Tagesablauf»

Граматика. Заперечення nicht. Наказовий спосіб. Займенник. Присвійні займенники. Тренінг у вправах.

Читання. «Mein Arbeitstag». Лексико-граматичні завдання до тексту.

Письмо. Описати свій робочий день.

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Прочитайте текст

Mein Arbeitstag

Mein Arbeitstag beginnt recht früh. Punkt um 7 Uhr klingelt der Wecker. Ich erwache und stehe sofort auf. Nach der Morgengymnastik gehe ich ins Badezimmer und mache schnell meine Morgentoilette: wasche mich, putze die Zähne, kämme das Haar. Meine Mutter bereitet inzwischen das Frühstück zu.

Zum Frühstück esse ich gewöhnlich Brötchen mit Wurst und Käse und trinke eine Tasse Kaffee oder Tee. Dann ziehe ich mich an und eile zur Universität.

Der Unterricht beginnt um acht. Um halb acht bin ich schon an Ort und Stelle. Täglich haben wir 3 oder 4 Doppelstunden. Gegen vierzehn Uhr ist der Unterricht zu Ende. Wenn ich nach Hause zurückkehre, esse ich zu Mittag und ruhe mich ein wenig aus.

Ich lese ein Buch oder eine Zeitung oder höre Musik. Ich helfe auch meiner Mutter im Haushalt. Ich gehe ins Lebensmittelgeschäft, um Brot, Butter, Zucker und Milch zu kaufen. Ich fege den Fußboden, wische Staub, wasche und bügele. Meine Mutter ist mit mir immer zufrieden.

Von 17 (fünfzehn) bis 19 (siebzehn) Uhr mache ich meine Hausaufgaben. Am Abend sehe ich fern oder gehe spazieren. Meine Freunde kommen auch oft zu mir zu Besuch.

Um 23 (dreiundzwanzig) Uhr gehe ich zu Bett. Ich schlafe sofort ein, denn ich bin müde. Morgen habe ich wieder alle Hände voll zu tun.

Завдання 2. Дайте відповіді на запитання.

1. Wann beginnt Ihr Arbeitstag?
2. Wie vergeht der Morgen?
3. Was essen Sie gewöhnlich zum Frühstück?
4. Wie lange dauert der Unterricht?
5. Wie verbringen Sie die Zeit am Abend?

Завдання 3. Вставте присвійний займенник.

- a) Wo ist meine Kamera? Deine Kamera ist dort.
- b) Wo ist mein Wörterbuch? Mein Wörterbuch ist auf den Tisch.
- c) Wo sind meine Schlüssel? Meine Schlüssel stecken im Schloss.
- d) Wo ist mein Pass? Mein Pass ist in der Tasche.
- e) Wo ist mein Handy? Mein Handy liegt im Regal.
- f) Wo ist mein Schal? Mein Schal ist im Auto.

Завдання 4. Ви начальник. Утворіть наказові речення.

- Kaff ee holen -- Hol bitte Kaff ee! ! Holen Sie bitte Kaff ee! !
- an die Rezeption kommen
- das Büro zeigen
- eine Stunde Pause machen
- immer Frau Schmidt fragen
- hier keinen Alkohol trinken
- zu Weihnachten Urlaub nehmen
- maximal acht Stunden arbeiten

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Вивчіть слова та вирази до теми.

Wörter und Wendungen

inzwischen — тим часом

eilen (te, t) — поспішати

an Ort und Stelle sein — бути на місці

das Lebensmittelgeschäft — продовольчий магазин

alle Hände voll zu tun haben — мати багато справ

Завдання 1. Опрацюйте граматичний матеріал.

Заперечення nicht.

- Якщо заперечуємо дієслово, то використовуємо слово nicht (не) і ставимо його у самий кінець речення:

Ich arbeite nicht. – Я не працюю.

Wir singen nicht. – Ми не співаємо.

Du gehst nach Hause nicht. – Ти не йдеш додому.

- Якщо заперечуємо не дієслово, і не іменник з неозначеним артиклем ein/eine, а інший член речення, то nicht (не) ставимо перед цим словом:

Ich arbeite nicht viel. – Я працюю не багато.

Wir singen nicht oft. – Ми співаємо не часто.

Du gehst nicht nach Hause. – Ти йдеш не додому.

Наказовий спосіб (Der Imperativ)

Наказовий спосіб (Imperativ) в німецькій мові має чотири форми:

- «du» — Form — 2-а особа однини;
- «wir» — Form — 1-а особа множини;
- «ihr» — Form — 2-а особа множини;
- «Sie» — Form — форма ввічливого звертання;

Утворення Imperativ

Особа	Початкова форма	Імператив	Спосіб утворення
-------	-----------------	-----------	------------------

	імператива		
«du» — Form — 2-а особа однини	du arbeit-est — <i>ти працюєш</i> du steh-st auf — <i>ти встаєш</i> du bekomm-st — <i>ти одержуєш</i> du erzähl-st — <i>ти розповідаєш</i>	Arbeite! -Працюй! Steh(e) auf! — <i>Вставай!</i> Bekomm (e)! — <i>Одержуй!</i> Erzähl (e)! — <i>розповідай!</i>	1. Випускається особовий займенник 2-ї особи однини і до основи дієслова додається закінчення -e; відокремлюваний префікс відокремлюється. Закінчення -e обов'язкове тільки у дієслів з основою на d, t, tmi, dn, chn, gn, ffh.
	du fähr-st — <i>ти їдеши</i>	Fahr(e)! — <i>їдь!</i>	2. Сильні дієслова втрачають умлаут.
	du nimm-st — <i>ти береш</i> du sieh-st — <i>ти бачиш (дивишся)</i>	Nimm! — <i>Візьми!</i> Sieh! — <i>Дивись!</i>	3. Сильні дієслова з кореневим -e зберігають зміну голосного кореня. Закінчення -e у цих дієслів ніколи немає.
«wir» — Form — 1-а особа множини;	wir nehmen — <i>ми беремо</i> wir sehen — <i>ми бачимо (дивимося)</i> wir stehen auf — <i>ми встаємо</i> wir fahren — <i>ми їдемо</i> wir nehmen — <i>ми беремо</i>	Nehmen wir! (Wollen wir nehmen!) <i>Давайте візьмемо!</i> Sehen wir! (Wollen wir sehen!) <i>Давайте подивимося!</i> Stehen wir auf! — <i>Встанемо!</i> Fahren wir! — <i>Поїдемо!</i> Nehmen wir! — <i>Візьмемо!</i>	1. Змінюється порядок слів: особовий займенник стоїть після дієслова. 2. Форма 1-ї особи множини „Wollen wir ...“ є синонімічною формою.
«ihr» — Form — 2-а особа множини;	ihr steht auf — <i>ви встаєте</i> ihr fahrt — <i>ви їдете</i> ihr nehmt — <i>ви берете</i>	Steht auf! — <i>Встаньте!</i> Fahrt! — <i>їдьте!</i> Nehmt! — <i>Візьміть!</i>	Випускається тільки особовий займенник 2-ї особи множини.
«Sie» — Form — форма ввічливого звертання;	Sie stehen auf. — <i>Ви встаєте.</i> Sie fahren. — <i>Ви їдете</i> Sie nehmen. — <i>Ви берете</i>	Stehen Sie auf! — <i>Встаньте!</i> Fahren Sie! — <i>їдьте!</i> Nehmen Sie! — <i>Візьміть!</i>	Змінюється порядок слів: особовий займенник стоїть після дієслова.

Зверніть увагу на особливості утворення імператива дієслів із зворотним займенником:

	sich waschen	sich freuen
--	--------------	-------------

2-а особа однини	Wasch(e) dich! — <i>Умивайся!</i>	Freu(e) dich! — <i>Радій!</i>
1-а особа множини	Waschen wir uns! — <i>Умиємось!</i>	Freuen wir uns! — <i>Порадіємо!</i>
2-а особа множини	Wascht euch! — <i>Умивайтесь!</i>	Freut euch! — <i>Радійте!</i>
Форма ввічливого звертання	Waschen Sie sich! — <i>Умивайтесь!</i>	Freuen Sie sich! — <i>Радійте!</i>

Імператив дієслова sein утворюється не за загальним правилом.

Запам'ятайте його форми.

Sei gesund! — *Будь здоровий!*

Seid gesund! — *Будьте здорові!*

Seien Sie gesund! — *Будьте здорові!*

Seien wir gesund! — *Будьмо здорові!*

Модальні дієслова імператива не мають.

Завдання 3. *Опишіть свій робочий день.*

Тема4. Мій будинок (Практичне заняття 5)

Говоріння. Кімнати в моєму будинку. Моя кімната. Будинок моєї мрії. Лексичні вправи.

Аудіювання. Аудіювання на тему: «Mein Haus»

Граматика. Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Винятки. Вживання прикметника з іменниками. Тренінг у вправах.

Читання. «Mein Wohnung». Лексико-граматичні завдання до тексту.

Письмо. Написати розповідь про будинок своєї мрії.

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Утворіть вищий та найвищий ступені прикметників.

- Stuttgart ist groß, London ist größer , New York ist am größten.
- Bewegung ist gut, tägliche Bewegung ist ____ , Sport ist ____ .
- Der Feldberg ist hoch, die Zugspitze ist ____ , der K2 ist ____ .
- Eine Säge ist laut, Straßenlärm ist ____ , Discomusik ist ____ .
- Eine Konzertkarte ist teuer, ein Auto ist ____ , ein Haus ist ____ .
- Ein Fahrrad ist schnell, ein Auto ist ____ , der ICE ist ____ .

Завдання 2. Прочитайте та перекладіть текст на українську мову, виписіть незнайомі слова, вивчіть.

Mein Wohnung

Hallo! Ich bin Felix Dietrich. Ich komme aus Hamburg, aber ich lebe jetzt in München. Ich studiere hier an der Uni. Ich wohne jetzt nicht im Studentenwohnheim. Ich miete eine Wohnung in der Schellingstraße.

Ich erzähle jetzt kurz über meine Wohnung. Sie ist nicht sehr groß aber gemütlich. Hier sind zwei Zimmer, eine Küche und ein Bad.

Das Wohnzimmer ist ziemlich groß. Hier sind zwei Fenster, und das Zimmer ist hell. Hier stehen ein Sofa, zwei Sessel, ein Schrank und ein Computertisch. Das Sofa und die Sessel sind ziemlich alt. Der Schrank und der Computertisch sind neu und modern.

Das Schlafzimmer ist nicht groß. Hier stehen ein Bett, ein Nachttisch, ein Schrank und eine Kommode.

Die Küche ist ziemlich klein. Hier stehen ein Herd, ein Kühlschrank, eine Spüle und einige Schränke. Hier stehen auch ein Esstisch und drei Stühle.

Das Bad ist klein. Im Bad ist kein Fenster, und es ist dunkel. Hier stehen eine Badewanne mit Dusche und eine Waschmaschine. Die Toilette ist auch hier.

Die Wohnung ist teuer. Sie kostet 650 Euro pro Monat. Das ist viel.

Завдання 3. Знайдіть прикметники у тексті і утворіть вищий і найвищий ступінь.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Опрацюйте граматичний матеріал.

Ступені порівняння прикметників і прислівників.

Прикметники і прислівники мають три ступені порівняння: позитивний (звичайний), порівняльний (вищий) і найвищий. Вихідним є позитивний ступінь, від нього утворюється вищий за допомогою суфікса **-er** і найвищий за допомогою суфікса **-(e)st**:

- laut – lauter – am lautesten (der, die, das lauteste)
- klein – kleiner – am kleinsten (der, die, das kleinste)
- schön – schöner – am schönsten (der, die, das schönste)

Багато односкладових прикметників з голосними **-а, -о, -и** отримують умлаут:

- alt – älter – am ältesten (der, die, das älteste)
- groß – größer – am größten (der, die, das größte)
- jung – jünger – am jüngsten (der, die, das jüngste)

Деякі прикметники і прислівники утворюють ступені порівняння особливим способом:

- gut – besser – am besten (der, die, das beste)
- nah – näher – am nächsten (der, die, das nächste)
- hoch – höher – am höchsten (der, die, das höchste)
- viel – mehr – am meisten (der, die, das meiste)
- gern – lieber – am liebsten (der, die, das liebste)

При вживанні як означення прикметники у вищому і найвищому ступені відмінюються за тими ж правилами, що і прикметники в позитивному ступені:

- Er hat ein großes Haus, aber er möchte ein noch **größeres** Haus.
- Der Gebrauch des Artikels ist **das komplizierteste** Thema in der deutschen Grammatik.

Як предикатив найвищий ступінь трапляється найчастіше в сполученні з часткою **am** і закінченням **-en**:

- Dieses Bild gefällt mir **am besten**.
- Jenes Zimmer ist **am größten**.

Завдання 2. Напишіть розповідь про будинок своєї мрії.

Тема 5. Пори року. (Практичне заняття 6)

Говоріння. Дні тижня. Місяці. Пори року. Погода. Прогноз погоди. Лексичні вправи.

Аудіювання. Аудіювання на тему: «Wetter»

Граматика. Відмінки і відмінювання іменників та займенників (присвійних і вказівних). Числівники. Порядкові та кількісні числівники. Тренінг у вправах.

Читання. «Jede Jahreszeit hat ihre Forzüge» Ознайомче та вивчаюче читання. Лексико-граматичні завдання до тексту.

Письмо. Написати прогноз погоди.

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Прочитайте діалог.

Anna: Hallo Peter, wie geht's? Wie ist das Wetter in Deutschland?

Peter: Hallo! Danke, es geht, obwohl das Wetter nicht so gut ist. Es regnet den ganzen Tag und es ist so nebelig und bewölkt. Ein richtiges Schmuddelwetter! Und die Temperatur liegt bei 5 Grad. Es ist herbstlich draußen. Ich hasse den November.

Anna: Ach, du Armer! Auch ich mag diesen Monat überhaupt nicht. Ich bin wetterfühlilig, und wenn das Wetter so unangenehm ist, bin ich immer müde und schlafmützig.

Peter: Und wie ist das Wetter bei dir in Rom? Ich glaube, das Wetter ist dort immer besser als bei uns.

Anna: Ich kann mich nicht beklagen. Auch bei uns ist es in diesem Monat ziemlich kühl, aber es gefällt mir viel besser als die Hitze im Sommer. Jetzt scheint die Sonne, der Himmel ist blau und wolkenlos. Du musst mich bestimmt besuchen, um unser Klima zu genießen.

Peter: Das mache ist sehr gern! Aber ich kann zu dir erst im Winter kommen.

Anna: Ich glaube, der Winter in Italien ist auch viel wärmer als in Deutschland. Es schneit bei uns sehr selten. Übrigens, gibt es ein gutes Sprichwort, das mir sehr gut gefällt: Es gibt kein schlechtes Wetter, nur schlechte Kleidung! Du musst dich einfach besser anziehen, und dann überlebst du die kalten Jahreszeiten problemlos.

Peter: Du hast Recht. Und immerhin harre ich auf den Frühling. Das ist meine Lieblingsjahreszeit. Alles blüht, die Vögel zwitschern und tirilieren...

Anna: Mein Lieblingsmonat ist der Mai. Es ist immer so schön hier in Rom!

Peter: Also, abgemacht! Ich besuche dich im Mai!

Завдання 2. Прочитайте та перекладіть текст.

Jede Jahreszeit hat ihre Vorzüge

Welche Jahreszeit haben Sie besonders gern?

Diese Frage beantwortet man verschieden. Einige haben den Frühling gern. Im Frühling erwacht die Natur. Die Wälder und Felder werden grün. Der Frühling bringt auch die ersten Frühlingsblumen und lustige Lieder der Vögel mit.

Die anderen sagen: Nichts ist so schön wie der Winter. Der Wald sieht im Winter märchenhaft aus. Es schneit. Überall liegt Schnee. Trotz Frost und Kälte treibt man Wintersport. Man läuft Schlittschuh und Schi, spielt Eishockey, Jung und alt genießen die schönen Wintertage.

Im Herbst regnet es oft. Die Sonne scheint nicht so hell. Es wird kalt, Und doch gefällt der Herbst den Menschen von poetischer Natur. Besonders schön sehen im Herbst die Wälder aus. Die Blätter auf den Bäumen werden gelb, rot oder braun. Der Boden ist mit einem bunten Teppich bedeckt. Auf den Feldern und in den Gärten reifen Obst und Gemüse.

Die meisten Menschen aber ziehen den Sommer vor. Der Sommer ist wirklich eine schöne Jahreszeit. Es ist warm. Man trägt leichte Sommerkleidung. Man schwimmt und fährt Boot. Manchmal regnet es auch, es blitzt und donnert. Nach dem Regen scheint aber wieder die Sonne.

Завдання 3. *Поставте до тексту 5 запитань і дайте відповідь на них.*

Завдання 4. *Визначте в 3-у абзаці тексту рід, число і відмінок іменників.*

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. *Опрацюйте граматичний матеріал.*

Відмінки і відмінювання іменників.

Іменник у німецькій мові, як і в українській, змінюється за відмінками. Але в німецьких іменниках на відміну від українських у більшості відмінків нема закінчень. Відмінок іменників виражається головним чином словами, які супроводжують іменник: артиклями і займенниками. Типи відмін визначаються за одністю, бо у множині всі іменники відмінюються за одним типом. В однині розрізняють сильну відміну, слабку і жіночу (die starke Deklination, die schwache Deklination, die weibliche Deklination).

Схема закінчень іменників

Відмінки	Відмінювання в однині			Відмінювання у множині
	<i>Сильна відміна</i>	<i>Слабка відміна</i>	<i>Жіноча відміна</i>	
Nominativ	==	·	==	==
Genitiv	<u>-(e)s</u>	<u>-(e)n</u>	==	==
Dativ	==	<u>-(e)n</u>	==	<u>-(e)n</u>
Akkusativ	==	<u>-(e)n</u>	==	==

Сильна відміна (Die starke Deklination)

Ознака сильної відміни — закінчення -s або -es у родовому відмінку однини (Genitiv). В інших відмінках закінчень немає.

Примітка. В давальному відмінку однини іменники іноді вживаються з закінченням -e — dem Kinde, dem Sohne (дитині, синові), але в сучасній німецькій мові це закінчення не обов'язкове.

До сильної відміни належить більша частина іменників чоловічого роду і всі іменники середнього роду (крім слова *das Herz* — серце).

Відмінки	Однина			
	Чоловічий рід		Середній рід	
<i>Nom.</i>	der Lehrer	der Platz	das Fenster	das Kind
<i>Gen.</i>	des Lehrer-s	des Platz-es	des Fenster-s	des Kind-es
<i>Dat.</i>	dem Lehrer	dem Platz	dem Fenster	dem Kind
<i>Akk.</i>	den Lehrer	den Platz	das Fenster	das Kind

При відмінюванні іменників середнього роду називний відмінок (*Nominativ*) збігається із знахідним (*Akkusativ*). *Порівняйте:*

Nom. — *das Fenster* *Nom.* — *das Kind*

Akk. — *das Fenster* *Akk.* — *das Kind*

В *Genitiv* закінчення *-es* обов'язкове, якщо основа закінчується на *-s, -, -sch, -ß, -st, -z, -tz, -x, -ck, -pf*. *Наприклад:*

das Gras — *des Grases* (трава)

der Fluss — *des Flusses* (річка)

der Tisch — *des Tisches* (стіл)

der Herbst — *des Herbstes* (осінь)

der Pilz — *des Pilzes* (гриб)

der Satz — *des Satzes* (речення)

das Suffix — *des Suffixes* (суфікс)

der Stock — *des Stockes* (поверх)

der Kampf — *des Kampfes* (боротьба)

Закінчення *-es* вживається також часто після кількох приголосних:

der Wald — *des Waldes* (ліс)

das Land — *des Landes* (країна)

Лише *-s* стоїть завжди після *-er, -el, -en, -em*:

der Lehrer — *des Lehrers* (учитель)

der Flügel — *des Flügels* (крило; рояль)

der Wagen — *des Wagens* (автомобіль; вагон)

der Atem — *des Atems* (дихання).

Примітка. Іменники чоловічого роду з суфіксами *-us, -ismus* у *Genitiv* не мають ніякого закінчення: *der Kasus* — *des Kasus* (відмінок), *der Materialismus* — *des Materialismus* (матеріалізм).

Слабка відміна *(Die schwache Deklination)*

Ознака слабкої відміни іменників — закінчення *-(e)n* у всіх відмінках, крім називного.

До слабкої відміни належать іменники тільки чоловічого роду. Вони майже завжди означають осіб або тварин.

1. Іменники, що закінчуються на *-e*.

Наприклад:

der Genosse — товариш

der Franzose — француз

der Knabe — хлопчик

der Junge — хлопець, юнак

der Löwe — лев

der Affe — мавпа

der Hase — заєць

та інші

2. Такі іменники:

der Held—герой
 der Hirt — пастух
 der Herr — пан, господар
 der Mensch—людина
 der Bär — ведмідь
 та деякі інші.

Примітка. Ці іменники раніш мали закінчення -e в називному відмінку однини, але поступово вони його втратили.

3. Слова іноземного походження, що означають здебільшого осіб і закінчуються на суфікси, які стоять під наголосом: —ist, —ent, —ad, —at, —et, —ant, —om, —ot і деякі інші:

der Student — студент
 der Kosmonaut — космонавт
 der Soldat — солдат
 der Agronom — агроном
 der Patriot — патріот,
 а також:
 der Planet — планета
 der Konsonant — приголосний

Відмінок	Однина		
<i>Nom.</i>	der Genosse	der Held	der Student
<i>Gen.</i>	des Genosse-n	des Held-en	des Student -en
<i>Dat.</i>	dem Genosse-n	dem Held-en	dem Student -en
<i>Akk.</i>	den Genosse-n	den Held-en	den Student -en

Примітка. Всі іменники слабкої відміни утворюють множину за допомогою суфікса -(e)n (der Genosse — die Genossen, der Held — die Helden, der Kommunist — die Kommunisten) (див. § 19, 2а, б, в).

Жіноча відміна
 (*Die weibliche Deklination*)

Ознака жіночої відміни — відсутність закінчень; відмінок іменника можна визначити тільки за артиклем.

До жіночої відміни належать всі іменники жіночого роду.

Відмінок	Однина		
<i>Nom.</i>	die Frau	die Freiheit	die Universität
<i>Gen.</i>	der Frau	der Freiheit	der Universität
<i>Dat.</i>	der Frau	der Freiheit	der Universität
<i>Akk.</i>	die Frau	die Freiheit	die Universität

В жіночій відміні називний відмінок збігається із знахідним, а родовий з давальним.

Порівняйте:

Nom. die Frau *Gen.* der Frau
Akk. die Frau *Dat.* der Frau

Особливий випадок відмінювання

Особливим випадком відмінювання є відмінювання іменників чоловічого роду:

der Buchstabe (буква),

der Gedanke (думка),
 der Frieden (мир),
 der Name (ім'я) і деяких інших, а також іменника середнього роду
 das Herz (серце).

Запам'ятайте форму відмінювання цих іменників:

<i>Nom.</i>	der Buchstabe	Gedanke	Friede(n)	Name	das	Herz
<i>Gen.</i>	des Buchstabe-ns	Gedanke-ns	Friede-ns	Name-ns	des	Herz-ens
<i>Dat.</i>	dem Buchstabe-n	Gedanke-n	Friede-n	Name-n	dem Herz-en	
<i>Akk.</i>	den Buchstabe-n	Gedanke-n	Friede-n	Name-n	das	Herz

Відмінювання іменників у множині (Die Deklination der Substantive im Plural)

У множині всі іменники відмінюються однаково. Вони приймають закінчення “(e)n тільки у давальному відмінку.

Якщо іменник має суфікс множини -(e)n, то в давальному відмінку він не має ніякого закінчення.

Якщо суфікс множини -s, то в давальному відмінку нема закінчення -(e)n.

<i>Nom.</i>	die Lehrer	Söhne	Bücher	Frauen	Jungen	Klubs
<i>Gen.</i>	der Lehrer	Söhne	Bücher	Frauen	Jungen	Klubs
<i>Dat.</i>	den Lehrer-n	Söhne-n	Bücher-n	Frauen	Jungen	Klubs
<i>Akk.</i>	die Lehrer	Söhne	Bücher	Frauen	Jungen	Klubs

Відмінювання власних імен (Die Deklination der Eigennamen)

Власні імена приймають тільки в родовому відмінку закінчення -s:

Puschkins Werke	твори Пушкіна
Goethes Gedichte	вірші Гете
Annas Bruder	брат Ганни
Peters Eltern	батьки Петра
die Hauptstadt Polens	столиця Польщі
die Flüsse Frankreichs	річки Франції

Якщо власне ім'я закінчується на -s, -ß, -sch, -x, -z або -ie, то вживається закінчення -(e)ns (Marie — Mariens, Franz — Franzens).

Але в сучасній німецькій мові замість родового відмінка власних імен частіше вживають давальний відмінок з прийменником von:

die Werke von Goethe — твори Гете

Заміна родового відмінка власних імен давальним відмінком з прийменником von можлива і в усіх інших випадках.

Порівняйте:

Puschkins Werke — die Werke von Puschkin

Goethes Gedichte — die Gedichte von Goethe

die Hauptstadt Polens — die Hauptstadt von Polen

Відмінювання займенників (присвійних і вказівних).

До присвійних займенників належать:

	1. Person (1-ша особа)	2. Person (2-га особа)	3. Person (3-тя особа)		
			maskulin (ч. р.)	neutral (с. р.)	feminin (ж. р.)
Singular (Однина)	mein (мій/моя)	dein/Ihr (твій/їх)	sein (його)	sein (її)	ihr (її)
Plural (Множина)	unser (наш)	euer/Ihr (ваш/Ваш)	ihr (їх)		

Mein Vater ist Arzt und meine Mutter ist Lehrerin. (Мій батько лікар, а моя мати вчителька.)
Ihr Heft ist immer sauber. (Її зошит завжди чистий.)

Відмінювання присвійних займенників

Присвійні займенники відмінюються в однині як неозначений артикль, а в множині — як означений.

Kasus (Відмінок)	Singular (Однина)	Singular (Однина)	Singular (Однина)	Plural (Множина)
Nom.	mein Malkasten	dein Buch	seine Tasche	unsere Hefte
Gen.	meines Malkastens	deines Buches	seiner Tasche	unserer Hefte
Dat.	meinem Malkasten	deinem Buch	seiner Tasche	unseren Heften
Akk.	meinen Malkasten	dein Buch	seine Tasche	unsere Hefte

Ich nehme mein Vokabelheft. (Я беру свій словник.)

Er schreibt mit seinem Kuli. (Він пише своєю ручкою.)

Die Mutter ruft ihre Tochter. (Мати кличе свою доньку.)

У німецькій мові присвійні займенники вживаються частіше, ніж в українській.

Die Frau kämmt sich ihre Haare und zieht ihre Jacke an. (Жінка причісує волосся та одягає куртку.)

Вказівні займенники

Вказівні займенники вказують на певну особу або певний предмет:

dieser, dieses, diese (цей, це, ця)

jener, jenes, jene (той, те, та)

solcher, solches, solche (такий, таке, така)

das (те, це)

es (те, це)

Dieser, jener, solcher відмінюються, як означений артикль; вживаються як прикметник.

Kasus (Відмінок)	Singular (Однина)	Singular (Однина)	Singular (Однина)	Plural (Множина)
	maskulin (ч. р.)	neutral (с. р.)	feminin (ж. р.)	
Nom.	dieser Tag	jenes Buch	solche	diese Hefte

			Stadt	
Gen.	dieses Tages	jenes Buches	solcher Stadt	dieser Hefte
Dat.	diesem Tag	jennem Buch	solcher Stadt	diesen Heften
Akk.	diesen Tag	jenes Buch	solche Stadt	diese Hefte

Займенник *solcher, solches, solche* (Singular), *solche* (Plural) — такий, таке, така, такі, вживається зазвичай в однині з неозначеним артиклем і відмінюється, як прикметник, після неозначеного артикля.

У займенниках *derselbe, dieselbe, dasselbe* (Singular), *dieselben* (Plural) — той самий, та сама, те саме, відмінюються обидві частини: артикль (*der, die, das*) та прикметник.

Ich studiere an derselben Uni wie mein Freund. (*Я навчаюсь у тому самому університеті, що й мій друг.*)

У займенниках *derjenige, diejenige, dasjenige* (Singular), *diejenigen* (Plural) (*той, та, те; те*) відмінюються обидві частини: *der, die, das, die* та прикметник

Kasus (Відмінок)	Singular (Однина)	Singular (Однина)	Singular (Однина)	Plural (Множина)
	maskulin (ч. р.)	neutral (с. р.)	feminin (ж. р.)	
Nom.	derselbe	dasselbe	dieselbe	dieselben
Gen.	desselben	desselben	derselben	derselben
Dat.	demselben	demselben	derselben	denselben
Akk.	denselben	dasselbe	dieselbe	dieselben

У мові часто вживаються вказівні займенники *das, es*.

Wer ist das? Das ist Direktorin. (*Хто це? Це наша директор.*)

Was ist das? Das ist das Schewtschenko-Denkmal. (*Що це? Це пам'ятник Шевченку.*)

Порядкові числівники.

Кількісні числівники позначають певне число і відповідають на питання: *wieviel?* «скільки?» Вони поділяються на:

- прості: від 1 до 12, а також 100, 1000 (*eins, zwei, drei, vier, fünf, sechs, sieben, acht, neun, zehn, elf, zwölf, hundert, tausend*);
- складні, утворені з одиниць і числа *zehn* (*dreizehn, vierzehn, fünfzehn, sechzehn, siebzehn, achtzehn, neunzehn*);
- похідні, утворені від простих за допомогою суфікса *-zig* (це – десятки: *zwanzig, dreißig, vierzig, fünfzig, sechzig, siebzig, achtzig, neunzig*).

У числівниках після 20-ти спочатку називаються одиниці, потім *und* і десятки. Увесь числівник пишеться разом:

- 21 (*einundzwanzig*), 32 (*zweiunddreißig*), 453 (*vierhundertdreiundfünfzig*), 2875 (*zweitausendachthundertfünfsiebzig*).

Числівники *hundert* і *tausend* можуть уживатися як іменники середнього роду:

- *das Hundert, das Tausend*.

«Мільйон» у німецькій мові завжди іменник жіночого роду: die Million.

Числівник 1 245 136 читається і пишеться як eine Millionzweihundertfünfuiddvierzigtausendeinhundertsechundsunddreißig.

Для позначення року в німецькій мові використовуються кількісні числівники, причому називаються не тисячі, як в українській мові, а сотні і десятки, тобто das Jahr 1972 (neunzehnhundertzweiundsiebzig), але починаючи з 2000 року: 2002 – zweitausendzwei.

Вирази типу 10.15 Uhr читаються як zehn Uhr fünfzehn. Числівник ein у сполученні з Uhr у цьому значенні не змінюється:

- um ein Uhr, nach ein Uhr.

Десяткові дробі читаються так: 3,5 (drei Komma fünf).

Порядкові числівники відповідають на питання der (die, das) wievielte? «котрий за порядком?». Порядкові числівники від 2 до 19 утворюються від кількісних числівників за допомогою суфікса -t:

- der (die, das) zweite, der (die, das) fünfte, der (die, das) neunzehnte;

від 20-ти і далі – за допомогою суфікса -st:

- der (die, das) zwanzigste, der (die, das) einundzwanzigste.

Особливо утвореними є порядкові числівники від 1 – der (die, das) erste, 3 – der (die, das) dritte, 8 – der (die, das) achte.

Порядкові числівники вживаються як означення до іменників, перед ними звичайно стоїть означений артикль і відмінюються вони за слабкою відміною прикметників:

- Am zweiten März gehen wir ins Museum.

Після порядкового числівника, написаного цифрою, завжди ставиться крапка:

- der 1. September, am 16. Oktober.

Завдання 2. *Напишіть, яка сьогодні погода.*

Тема 6. Їжа (Практичне заняття 7)

Говоріння. Овочі. Фрукти. Продукти. Моя улюблена страва. Лексичні вправи.

Аудіювання. Аудіювання на тему: «Mahlzeit in Deutschland».

Граматика. Теперішній час дієслів із відокремлюваними префіксами. Заперечення kein. Тренінг у вправах.

Читання. «Mahlzeit». Лексико-граматичні завдання по тексту.

Письмо. Скласти діалог на тему «В ресторані».

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. *Прочитайте діалог*

– Guten Abend, wo dürfen wir Platz nehmen?

Добрий вечір, де ми можемо сісти?

– Guten Abend! Nehmt ihr bitte Platz hier in der Ecke. Ich bringe Euch die Speisekarte

Добрий вечір! Сідайте, будь ласка, тут в кутку. Я принесу Вам меню

– Danke.

Дякую

– Hier ist die Speisekarte. Möchtet Ihr vielleicht etwas sofort bestellen?

Ось меню. Можливо Ви хочете що-небудь відразу замовити?

– Nein, danke. Wir lernen erst die Gerichte in der Speisekarte kennen

Нет, спасибо. Мы сначала ознакомимся с блюда в меню

– Ja, natürlich

Так звичайно

– Herr Ober!

Офіціант!

– Habt Ihr schon gewählt?

Ви вже вибрали?

– Ja. Als Vorspeise möchten wir haben einen Fleischaufschnitt, zwei mit Käse belegte Brötchen und zwei Kaviarbrötchen

Так. На закуску ми хотіли б м'ясну нарізку, два бутерброди з сиром і два з ікрою

– Gut. Wir haben heute sehr leckere Suppen. Ich empfehle sie Euch!

Добре. У нас сьогодні дуже смачні супи. Я рекомендую їх Вам!

– Was für die Suppen haben Sie?

Які супи у Вас є?

– Das sind die Spargelcremesuppe und die Ochschwanzsuppe à la Tick

Спаржевий суп-пюре і суп з бичачих хвостів à la Tick

– Ok. Wir probieren sie gern

Добре. Ми охоче спробуємо їх

– Was möchten Ihr als Hauptgericht? Das Fleisch, den Fisch oder vielleicht ein vegetarisches Essen?
Що б Ви хотіли як головна страва? М'ясо, рибу або можливо вегетаріанську їжу?

– Wir möchten das Fleisch
Ми хотіли б м'ясо

– Welches Fleisch bevorzugt Ihr: Rinderfleisch, Schweinefleisch oder Hühnerfleisch?
Яке м'ясо Ви віддаєте перевагу? Яловичину, свинину або курятину?

– Rinderfleisch bitte
Яловичину, будь ласка

– Ok. Seht Ihr da in der Speisekarte...Und ich kann Euch einen Rinderschmorbraten oder Rindsfrikasse mit Spargel und Champignons empfehlen
Добре. Подивіться тут в меню ... Я можу Вам порекомендувати яловиче жарке або яловиче фрікассе зі спаржею та печерицями

– Danke. Wir denken nach. Und haben Sie die Spezialität des Hauses?
Спасибі, ми подумаємо. А є у Вас фірмове блюдо?

– Ja, natürlich. Es heißt Satter Landwirt
Так звичайно. Воно називається Satter Landwirt

– Woraus besteht dieses Gericht?
Що входить в блюдо?

– Es besteht aus dem Rinderfleisch, dem Reis, Grilltomaten und -zwiebel und unserer speziellen Soße
Воно складається з яловичини, рису, смажених помідорів і цибулі і нашого фірмового соусу

– Bringen Sie es bitte! Und noch zwei Salate: Griechischen Salat und Cesar
Принесіть його, будь ласка! І ще два салати: Грецький і Цезар

– Was wollt Ihr trinken?
Що Ви хочете випити?

– Wir nehmen eine Flasche trockener Rotwein und zwei Gläser Winalwasser ohne Gas. Welcher Wein können Sie uns empfehlen?
Ми візьмемо пляшку червоного сухого вина і дві склянки мінеральної води без газу. Яке вино Ви можете нам порекомендувати?

– Ich empfehle euch Chateau. Dieser Wein ist sehr gut! Jahrgang 1995
Я рекомендую Вам Шато. Вино дуже гарне. Урожай 1995 року

– Wie viel kostet die Flasche?
Скільки коштує пляшка?

– Die Flasche kostet 419 Euro
Пляшка коштує 419 Євро

– Gut. Wir nehmen sie
Добре. Ми візьмемо його

– Möchtet Ihr etwas zum Nachtsch?
Хотіли б Ви що-небудь до десерту?

– Ja, bitte. Zwei Eis und ich meine, zwei Gläser Tee mit zwei Kuchen
Так будь ласка. Два морозива і, я думаю, два чаю з двома тістечками

– Möchtet Ihr noch etwas?
Що небудь ще?

– Nein, danke. Bringen Sie bitte Rechnung
Ні дякую. Принесіть будь ласка рахунок

– Hier ist Eure Rechnung! Zahlt ihr bar oder mit einer Kreditkarte?
Це Ваш рахунок! Будеет платити готівкою або кредитною карткою?

– Mit einer Kreditkarte. Nehmen Sie bitte auch Ihr Trinkgeld. Das Essen war saulecker und die Wein sehr gut! Es hat uns alles gefallen!
Кредитною карткою. Візьміть, будь ласка, також Ваші чайові. Їжа була дуже смачною і вино дуже хорошим. Нам все сподобалося!

– Vielen Dank! Kommt wieder!
Велике дякую! Приходьте ще!

Завдання 2. *Напишіть заперечні речення*

Nicht или kein? Используйте в своём ответе подчеркнутое слово с отрицанием.

- Hast du ein Problem? – Nein, ich habe Problem.
- Hat Sonja eine E-Mail geschickt? – Nein, sie hat E-Mail geschickt.
- Willst du Clara helfen? – Nein, ich will ihr helfen.
- Kannst du Tennis spielen? – Nein, ich kann Tennis spielen.
- Darf Peterchen Papier schneiden? – Nein, er darf Papier schneiden.
- Hast du Hunger? – Nein, ich habe Hunger.
- Können Sie bei Vollmond schlafen? – Nein, da kann ich schlafen.

Завдання 3. *Прочитайте та перекладіть текст на українську мову, напишіть незнайомі слова, вивчіть.*

Mahlzeiten

Die Deutschen essen gewöhnlich dreimal am Tage. Man frühstückt gewöhnlich um 7 oder 8 Uhr. Das Frühstück ist einfach. Zum Frühstück ißt man Brot mit Butter, Käse oder Wurst und trinkt Kaffee mit Milch und

Zucker, Um 12 oder 14 Uhr ißt man zu Mittag. Das Mittagessen beginnt gewöhnlich mit einer Suppe. Dann ißt man gewöhnlich eine Fleischspeise, Salat oder Gemüse mit Kartoffeln. Die Deutschen essen sehr viel Kartoffeln. Zu Mittag ißt man gewöhnlich kein Brot. Einmal in der Woche (früher war es am Freitag) ißt man auch Fisch. Zum Nachtsch gibt es gewöhnlich Obst oder eine Süßspeise (Pudding) .

Zum Abendessen um 7 Uhr gibt es gewöhnlich Brot und Butter, Wurst, Käse, Schinken oder Eier. Zum Abendessen trinkt man dann Tee (mit oder ohne Zitrone) .

Am Sonnabend und am Sonntag trinken die Deutschen gewöhnlich um 4 Uhr zu Hause Kaffee und essen Kuchen oder Keks« Oft gehen sie auch in ein Cafe und trinken dort Kaffee. Vor dem Essen wünscht man einander guten Appetit oder sagt "Mahlzeit".

Завдання 4. Поставте до тексту 5 запитань і дайте відповідь на них.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Опрацюйте граматичний матеріал.

Теперішній час дієслів із відокремлюваними префіксами.

Trennbare Präfixe, trennbare Vorsilben (Відокремлювані префікси)

Як відокремлювані префікси в німецькій мові вживаються прийменники і прислівники.

Відокремлювані префікси завжди наголошуються і відокремлюються при відмінюванні дієслова в Präsens, Präteritum, а також у наказовому способі:

‘ausschreiben — виписувати

‘zuhören — слухати

‘aufschlagen — відкривати

‘aussprechen — вимовляти

‘fortgehen — іти геть

Präsens: Er spricht dieses Wort falsch aus. Він неправильно вимовляє це слово.

Präteritum: Er sprach dieses Wort falsch aus. Він неправильно вимовив це слово.

Imperativ: Sprich dieses Wort richtig aus! Вимови це слово правильно!

У Partizip II відокремлюваний префікс стоїть перед префіксом ge- і пишеться разом з дієсловом.

Наприклад:

ausgeschrieben — виписаний

aufgeschlagen — відкритий

ausgesprochen — вимовлений

Заперечення kein.

Якщо заперечуємо іменник, який у розповідному реченні вживався б з неозначеним артиклем ein/eine чи без артикля, то використовуємо kein (не/ ніякий не) і ставимо його замість ein/eine. Kein працює, як ein і стоїть перед словами чоловічого та середнього роду, а keine – жіночого роду і множини:

Das ist ein Fernseher. Das ist kein Fernseher. — Це телевізор. Це не телевізор.

Das ist ein Buch. Das ist kein Buch. – Це книга. Це не книга.

Ich habe eine Tasche. Ich habe keine Tasche. – Я маю сумку. Я не маю (ніяку) сумку.

Das sind Schüler. Das sind keine Schüler. – Це учні. Це не учні.

Завдання 2. Скласти діалог на тему «В ресторані».

Тема 7. Покупки (Практичні заняття 8-9)

Говоріння. Види магазинів. Покупки у супермаркеті. Покупка одягу. Взуттєвий магазин. Лексичні вправи.

Аудіювання. Аудіювання на тему: Im Supermarkt.

Граматика. Прийменники із знахідним і давальним відмінками. Тренінг у вправах.

Читання. «Im Supermarkt». Лексико-граматичні завдання до тексту.

Письмо. Скласти діалог на тему «В магазині». Скласти діалог на тему «В магазині одягу»

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Прочитайте текст, випишіть нові слова по темі і вивчіть.

Im Kaufhaus - В універмазі, одяг, покупки

Ich gehe gern einkaufen. Am liebsten gehe ich in ein Großkaufhaus, dort ist die Auswahl am größten, und die Preise entsprechen der Qualität. Ich kaufe gern bei „Galeria Kaufhof“ ein. Das Kaufhaus besteht aus vielen Abteilungen. Hier kann man alles finden.

Im Untergeschoss liegen eine Buchhandlung und die Lebensmittelabteilung.

Я із задоволенням ходжу по магазинах. Найбільш охоче я ходжу в великі універмаги, там найбільший вибір, і ціни відповідають якості. Я люблю робити покупки в "Галереї Кауфхоф". Універмаг складається з різних відділів. Тут можна знайти все. У підвалі знаходяться в книжковий магазин і відділ продуктів.

Im Erdgeschoss gibt es eine Taschenabteilung. In der Mitte liegen die Schmuckabteilung, die Uhrenabteilung und die Parfümerie.

На першому поверсі є відділ сумок. У центрі знаходяться відділ прикрас, відділ годинників і парфумерії.

In der ersten Etage verkauft man Damen- und Herrenkleidung: Röcke, Kleider, Blusen, Hosen, Hemden, Unterwäsche, Jacken und Mäntel. Damen- und Herrenschuhe sind auch da.

На другому поверсі продається жіночий та чоловічий одяг: спідниці, сукні, блузки, штани, сорочки, нижня білизна, куртки та пальто. Жіноче та чоловіче взуття продається також тут.

In der zweiten Etage liegt die Haushaltswarenabteilung: Geschirr, Stoffe, Bettwäsche, Decken und Tischdecken.

На третьому поверсі знаходиться відділ побутових товарів: посуд, тканини, постільна білизна, покривала і скатертини.

In der dritten Etage kann man Elektrogeräte kaufen: Mikrowellen und Wasserkocher, Spül- und Waschmaschinen, Kühlschränke, Staubsauger, Fernseher, Computer, Kaffeemaschinen, Handys und so weiter.

На четвертому поверсі можна купити електроприлади: мікрохвильові печі і електричні чайники, посудомийні і пральні машини, холодильники, пилососи, телевізори, комп'ютери, кавоварки, мобільні телефони і тощо.

Heute ist Samstag, und ich kann in Ruhe einkaufen gehen. Jetzt ist Ausverkauf wegen Ende der Saison. Da kauft man am günstigsten ein, weil die Preise stark reduziert sind. Darum sind hier jetzt viele Kunden, vor allem Frauen.

Сьогодні субота, і я можу спокійно пройтися по магазинах. Зараз розпродаж через закінчення сезону. Зараз робити покупки вигідніше за все, тому що ціни значно знижені. Тому тут зараз багато клієнтів, особливо жінок.

Ich fahre mit der Rolltreppe in die erste Etage, weil ich ein neues Kleid kaufen möchte. Die Verkäuferin fragt mich nach meiner Größe. Meine Größe ist 38. In dieser Größe bietet sie mir ein helles Kleid an. Das Modell ist hübsch, aber die Farbe gefällt mir nicht. Ich möchte etwas in Rot oder Blau. Die Verkäuferin gibt mir ein blaues Kleid. Es gefällt mir, und ich probiere es an. Leider sind die Ärmel zu kurz, und die Verkäuferin gibt mir eine andere Größe. Jetzt ist alles OK. Das Kleid kostet 89 Euro.

Я їду на ескалаторі на перший поверх, тому що я хочу купити нову сукню. Продавиця запитує у мене мій розмір. Мій розмір 38. Вона пропонує мені світле плаття цього розміру. Модель красива, але мені не подобається колір. Я хочу щось червоного або синього кольору. Продавиця дає мені синє плаття. Воно подобається мені, і я його приміряю. На жаль, рукава занадто короткі, і продавиця дає мені інший розмір. Тепер все у порядку. Сукня коштує 89 євро.

Dann gehe ich in die Schuhabteilung, ich möchte auch ein Paar neue Schuhe kaufen. Meine Schuhgröße ist 24. Ich probiere ein Paar Schuhe aus Naturleder an, aber sie drücken ein bisschen. Der Verkäufer gibt mir ein Paar eine Nummer größer. Diese Schuhe passen mir ideal und sind sehr bequem. Sie kosten 69 Euro. Ich nehme sie und gehe zur Kasse.

Потім я йду в взуттєвої відділ, так я хотіла б купити пару нових туфель. Мій розмір 24. Я приміряю пару туфель з натуральної шкіри, але вони трохи тиснуть. Продавець дає мені пару на розмір більше. Ці туфлі підходять мені ідеально, і вони дуже зручні. Вони коштують 69 євро. Я їх беру і йду до каси.

Завдання 2. Прочитайте та перекладіть текст на українську мову, випишіть незнайомі слова, вивчіть.

Im Supermarkt

Der Kühlschrank ist wieder leer. Ich brauche Lebensmittel. Was brauche ich heute? Brot, Milch, Marmelade, Butter, Tomaten, Wurst, Äpfel... Ich schreibe eine Liste. So vergesse ich nichts. Ich kaufe Lebensmittel gewöhnlich bei „Aldi“. Dort gibt es alles: Obst, Gemüse, Fleisch, Milch, Getränke, und alles ist ziemlich billig. Ich nehme einen Einkaufswagen und gehe rein. Am Eingang stehen Getränke: Mineralwasser, Limonaden, Säfte, Bier und Wein. Ich nehme hier eine Flasche Mineralwasser und eine Packung Orangensaft. Dann gehe ich zu Obst und Gemüse. Hier gibt es Tomaten, Gurken, Kohl, Karotten, Kartoffeln, Äpfel, Orangen und Bananen. Ich nehme ein Netz Äpfel und ein paar Tomaten. Die Tomaten wiege ich selbst. Bei Fleischwaren gibt es viele Sorten Schinken und Wurst. Ich nehme eine Packung Schinken und gehe zum Regal mit Milchwaren. Dort nehme ich eine Flasche Milch, ein Stück Käse und eine Packung Butter. Dann gehe ich zum Regal mit Brotwaren. Hier gibt es natürlich viele Brotsorten – Weißbrot, Schwarzbrot, Toastbrot und Brötchen. Ich nehme hier ein Toastbrot. Zum

Schluss kaufe ich noch ein Glas Marmelade, eine Packung Nudeln und eine Dose Oliven. Der Wagen ist voll, und ich gehe zur Kasse. Hier nehme ich eine Tüte und bezahle alles. Ich packe die Lebensmittel in die Tüte und gehe zum Ausgang

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. *Опрацюйте граматичний матеріал.*

Прийменники із знахідним і давальним відмінками

an — на (чомусь вертикальному), біля, у (про час):

an der Wand (на стіні), an der Kasse (біля каси), am Sonntag (у неділю);

auf — на (чомусь горизонтальному):

auf dem Tisch (на столі);

hinter — за, позаду:

hinter dem Haus (за будинком);

in — у, до, через (про час):

in die Schule (у школу);

über — над, понад, про:

über dem Tisch (над столом), über die Menschen (про людей);

neben — поряд, біля:

neben mir (біля мене);

unter — під, серед:

unter den Tisch (під стіл), unter den Menschen (серед людей);

vor — перед, тому (з часом):

vor dem Haus (перед будинком), vor einem Jahr (рік тому);

zwischen — між:

zwischen den Büchern (між книгами).

Ці **прийменники** вживаються як з давальним (Dativ), так і з знахідним відмінком (Akkusativ).

Якщо говориться про те, де розташовані предмети, то ці прийменники вживаються з давальним відмінком (Dativ), відповідаючи на питання wo? (де?). Якщо мова йде про переміщення предмета в просторі, то вони вживаються з знахідним відмінком Akkusativ, відповідаючи на питання wohin? (куди?):

- Er legt das Buch (wohin?) auf den Tisch. — Він кладе книгу (куди?) на стіл.
- Das Buch liegt (wo?) auf dem Tisch. — Книга лежить (де?) на столі.

Такі прийменники часто вживаються з дієсловами **stehen** (стояти) – **stellen** (ставити), **liegen** (лежати) – **legen** (класти), **sitzen** (сидіти) – **setzen** (садити, ставити), **hängen** (висіти) – **hängen** (вішати):

- Er legt den Ball auf den Boden. — Він кладе м'яч (куди?) на підлогу.
- Der Ball liegt auf dem Boden. — М'яч лежить (де?) на підлозі.
- Er stellt die Flasche auf den Boden. — Він ставить пляшку (куди?) на підлогу
- Die Flasche steht auf dem Boden. — Пляшка стоїть (де?) на підлозі.
- Er setzt die Katze auf den Boden. — Він ставить кішку (куди?) на підлогу.
- Die Katze sitzt auf dem Boden. — Кішка сидить (де?) на підлозі.

В німецькій мові є всього 4 відмінки. Це на 3 менше, ніж в українській. Як же компенсується відсутність інших відмінків і здійснюється зв'язок слів у реченні? Це відбувається з допомогою прийменників. Кожен прийменник у німецькій мові пов'язаний з певним відмінком, тобто іменник чи займенник після них вживається у відповідному відмінкові.

У сполученні з іменниками, що мають часове значення, прийменники *an*, *in*, *vor* керують тільки давальним відмінком (*Dativ*), відповідаючи на питання *wann?* (коли?): *am Montag* (у понеділок), *im Sommer* (влітку), *vor einer Woche* (тиждень тому). Прийменник *auf* вживається з *Akkusativ*, відповідаючи на питання *auf wie lange?* (на який термін?): *auf zwei Wochen* (на два тижні), *auf einen Monat* (на один місяць).

Прийменники *in*, *an*, *auf* часто зливаються з означеним ар-тиклем. Є такі скорочення: *in das = ins*, *in dem = im*, *an das = ans*, *an dem = am*, *auf das = aufs*.

Завдання 2. Знайдіть у текстах прийменники, визначте їх відмінки.

Завдання 3. Скласти діалог на тему «В магазині». Скласти діалог на тему «В магазині одягу»

Тема 8. Подорож (Практичні заняття 10-11)

Говоріння. Міський транспорт. У місті. Як спитати дорогу? В аеропорту. Купівля квитка. Бронювання готелю. Лексичні вправи.

Аудіювання. Аудіювання на тему: Mein Urlaub.

Граматика. Відмінювання особових займенників. Прийменники з родовим відмінком. Тренінг у вправах.

Читання. «Freizeit und Urlaub». Лексико-граматичні завдання до тексту.

Письмо. Скласти діалог на тему «У місті» Скласти діалог на тему «Замовлення квитків»

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Прочитайте та перекладіть текст на українську мову, випишіть незнайомі слова, вивчіть.

Freizeit und Urlaub

Die Deutschen haben immer mehr Freizeit. Wie in den meisten westeuropäischen Ländern wird auch in Deutschland nicht mehr als vierzig Stunden in der Woche gearbeitet. Womit beschäftigen sich die Deutschen in der Freizeit?

Fernsehen und Zeitunglesen sind die alltäglichen Freizeitbeschäftigungen der meisten Deutschen. Praktisch alle Haushalte besitzen einen Fernseher, oft auch einen Videorekorder. Davor verbringen die Deutschen mindestens zwei Stunden täglich.

Viele Bürger haben Sonnabend und Sonntag frei. Sie machen dann entweder einen Ausflug oder bleiben zu Hause. Sie möchten ausschlafen, fernsehen, lesen oder spazieren gehen. Gattstätten und Lokale, aber auch Museen, Kinos und Theater sind gut besucht.

Die Haupturlaubszeit ist der Sommer. Da reisen die Deutschen gern, im Ausland trifft man sie überall. Aber etwa 44 Prozent bleiben in der Heimat. Sie verbringen ihren Urlaub an der Nordsee oder an der Ostsee, im Gebirge oder in einer anderen schönen Gegend.

Doch nicht alle Leute können im Sommer Urlaub machen. Manche sind krank oder arbeitslos, andere müssen arbeiten. Vor allem Bauern müssen oft auf Sommerferien verzichten, denn im Sommer haben sie besonders viel zu tun. Dann erholen sie sich im Winter.

Завдання 2. Прочитайте діалог.

▪ Guten Tag, können Sie mir bitte sagen, wo der Rathaus liegt?	▪ Добрий день, будь ласка, скажіть, де розташована Ратуша?
▪ Keine Ahnung. Ich bin fremd hier.	▪ Гадки не маю. Я тут чужий.
-
▪ Darf ich was mal fragen?	▪ Чи можу я запитати?
▪ Ja, gern.	▪ Так, із задоволенням.
▪ Ich suche den Rathausplatz. Wissen Sie, wo er ist?	▪ Я шукаю Ратушну площу. Ви знаєте, де вона?
▪ Ja, das weiß ich. Also, wir sind hier in der Schillerschtrasse. Gehen Sie nach rechts	▪ Так, я знаю. Отже, ми знаходимось тут на Шіллерштрассе. Поверніть направо

in die Rosenstraße und dann immer geradeaus. Links sehen Sie eine Sparkasse. Gehen Sie dort rechts in die Sommerstraße bis zum Rathausplatz.

- Ist das weit von hier?
- Ja, das ist ziemlich weit. Das sind ungefähr 25 Minuten zu Fuß.
- Gibt es hier einen Bus?
- Ja, Sie können mit dem Bus Nummer 34 fahren.
- Wie viele Stationen sind das?
- Nur zwei Stationen.
- Vielen Dank!

на Розенштрассе, а потім постійно прямо. Зліва Ви побачите банк. Там йдіть направо на Зоммерштрассе до Ратушної площі.

- Це далеко звідси?
- Так, це досить далеко. Це близько 25 хвилин ходьби.
- Чи є тут автобус?
- Так, можна доїхати автобусом № 34.
- Скільки зупинок?
- Тільки дві станції.
- Дуже дякую!

Завдання 3. Прочитайте діалоги

Im Flughafen.

— Guten Tag!

— Guten Tag!

— Ich habe dringend nach Prag zu fliegen. Wann ist der nächste Flug?

— Ein Moment, bitte. Nach dem Flugplan gibt es heute drei Flüge nach Prag – um 17 Uhr 30, um 21 Uhr und der Dritte fliegt ... schon in einer Stunde — um 15 Uhr 20 ist die Flugnummer 1530 „Berlin - Prag“. Ich meine, Sie können noch zur Abfertigung erreichen.

— Oh, es wäre wunderbar! Gibt es noch die Flugtickets?

— Ja, es gibt noch vier freie Plätze. Ein Platz in der Ökonom Klasse und drei in der Business- Klasse.

— Wie lange dauert der Flug bis Prag?

— Zwei Stunde.

— Da geben Sie mir bitte das Flugticket in Ökonom Klasse. Hier ist mein Pass.

— Ein Moment bitte. Also, es kostet 245 (zweihundertfünfundvierzig) Euro. Bezahlen Sie mit Kreditkarte oder in Euro?

— Mit Kreditkarte. Bitte, hier ist meine Karte.

— Gemacht. Bitte nehmen Sie – Ihr Pass, Ihre Kreditkarte und ein Flugticket für die Flugnummer 1530 „Berlin - Prag“. Die Abfertigung wird gleich durchgegeben. Einen guten Flug!

— Danke! Sagen Sie bitte, wo befindet sich die Abfertigungshalle?

— Gehen Sie direkt und rechts. Da ist auch die Pass-und Zollkontrolle.

— Vielen Dank! Auf Wiedersehen!

Angestellte: Guten Tag! Kann ich Ihnen helfen?

Gast: Guten Tag. Ich habe ein Zimmer in Ihrem Hotel gebucht.

Angestellte: Gut! Dann könnten Sie mir bitte Ihren Namen sagen?

Gast: Kristian Schwarz.

Angestellte: - Ja, stimmt. Füllen Sie bitte ein Anmeldeformular aus.

Gast: -Hier, bitte. Ich habe es schon ausgefüllt.

Angestellte: Ja, klar. Hier ist Ihr Schlüssel. Folgen Sie mir bitte, Ich werde Ihnen Ihr Zimmer zeigen.

Gast: Vielen Dank!

Angestellte: Sie haben Luxus-Apartamente gebucht. So Sie sind im zehnten Stock.

Gast: Sagen Sie mir bitte, was habe ich in meinen Apartamenten?

Angestellte: Ja, schön. Hier gibt es drei Zimmer: Schlafzimmer, Wohnzimmer, Esszimmer. Badezimmer ist von Toilette getrennt. Es gibt auch einen Balkon mit schöner Ansicht aufs Meer.

Gast: Kann ich aus dem Zimmer anrufen?

Angestellte: Natürlich, es gibt ein Telefon und Wi-Fi.

Gast: Vielen Dank für Ihre Hilfe!

Angestellte: Ich wünsche Ihnen eine angenehme Freizeit.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Вивчіть слова до теми.

Потяг	Zug (der)
Станція метро	U-Bahn-Station (die)
Човен	Schiff (das)
Велосипед	Fahrrad (das)
Вантажівка	Lastwagen (der)
Автомобіль	Auto (das)
Автобус	Bus (der)
Крита автостоянка	Parkhaus (das)
Лічильник на автостоянці	Parkuhr (die)

Завдання 2. Опрацюйте граматичний матеріал

Відмінювання особових займенників.

Відмінок	Однина		Множина	
	1-а особа	2-а особа	1-а особа	2-а особа
<i>Nom.</i>	ich — я	du — ти	wir — ми	ihr — ви
<i>Dat.</i>	mir — мені mich	dir — тобі	uns — нам	euch — вам euch
<i>Akk.</i>	— мене	dich — тебе	uns — нас	— вас

Відмінок	Однина		Множина всіх трьох родів	
	3-я особа			
	Чоловічий і середній рід	Жіночий рід		
<i>Nom.</i>	er — він	es — воно	sie — вона	sie — вони
<i>Dat.</i>	ihm — йому	ihm — йому	ihr — їй	ihnen — їм
<i>Akk.</i>	ihn — його	es — його	sie — її	sie — їх

Відмінок	Форма ввічливого звертання
<i>Nom.</i>	Sie — Ви
<i>Dat.</i>	Ihnen — Вам
<i>Akk.</i>	Sie — Вас

Примітка. В таблиці немає родового відмінка особових займенників, оскільки ці форми в сучасній німецькій мові не вживаються.

Деякі особові займенники мають однакову форму, але різне значення. Особливо це стосується займенника sie.

Порівняйте:

Sie arbeitet hier. — *Вона* працює тут.

Dort steht meine Freundin; ich sehe *sie* gut. — Там стоїть моя подруга; я бачу її добре.

Dort stehen meine Freundinnen; ich sehe *sie* gut. — Там стоять мої подруги; я бачу їх добре.

Meine Freunde arbeiten in einem Werk. *Sie* arbeiten gut. — Мої друзі працюють на заводі. *Вони* працюють добре.

Herr Meier, Ihre Arbeit gefällt uns. *Sie* arbeiten gut. — Пане Майоре, Ваша робота нам дуже подобається. *Ви* працюєте добре.

Прийменники з родовим відмінком.

Genitiv

Родовим відмінком керують прийменники **(an)statt** – замість; **ungeachtet** – незважаючи на; **unweit** – недалеко від; **während** – протягом, під час; **trotz** – незважаючи на; **wegen** – заради, через, внаслідок; **infolge** – внаслідок, у зв'язку із; **innerhalb** – на протязі, за, в межах; **außerhalb** – поза, за межами.

14. der (ein) die (eine) das (ein) die (Pl.)

G. des (eines) der (einer) des (eines) der

Während *der Vorlesung* – під час лекції, trotz *des Regens* – незважаючи на дощ.

Die Brigade setzt ihre Arbeit trotz *des Unwetters* fort. – Бригада продовжує свою роботу, незважаючи на негоду.

Unweit *des Flusses* befand sich ein dichter Wald. – Недалеко від річки знаходився густий ліс.

Wegen *des Zeitmangels* kann ich an diesem Ausflug nicht teilnehmen. – Через нестачу часу я не можу взяти участь у цій екскурсії.

Завдання 3. а) Скласти діалог на тему «У місті», б) Скласти діалог на тему «Замовлення квитків»

Тема 9. Дозвілля (Практичне заняття 12)

Говоріння. Заняття спортом. Похід в кіно та театр. Лексичні вправи.

Аудіювання. Аудіювання на тему: Freizeit

Граматика. Майбутній неозначений час. Допоміжні дієслова в майбутньому часі. Тренінг у вправах.

Читання. «Freizeit». Лексико-граматичні завдання до тексту.

Письмо. Скласти діалог на тему «Замовлення квитків у кіно»

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Прочитайте та перекладіть текст на українську мову, вишийте незнайомі слова, вивчіть.

Freizeit

Nach der Arbeit, am Wochenende, im Urlaub oder in den Ferien haben wir Freizeit. In der Freizeit kann man sich endlich erholen. Aber wie?

Man kann zu Hause sitzen, fernsehen, Bücher lesen, Musik hören oder im Internet surfen.

Oder man kann ausgehen, ins Kino, ins Theater oder einkaufen. Zum Essen kann man ins Cafe oder ins Restaurant gehen. Man kann auch Museen und Ausstellungen besuchen, Sport machen oder spazieren gehen.

In der Woche habe ich wenig Freizeit, denn ich muss arbeiten und auch den Haushalt führen. Darum mag ich das Wochenende. Man muss sich dann nicht beeilen, man kann lange schlafen. Ich verbringe das Wochenende gewöhnlich mit meiner Familie. Bei schönem Wetter fahren wir oft ins Grüne und machen ein Picknick. Besonders gern erholen wir uns am Wasser. Dort kann man baden, in der Sonne liegen oder Boot fahren.

Bei schlechtem Wetter gehen wir ins Kino oder zu Besuch, oder wir bleiben zu Hause und laden Freunde zu einer Party ein.

In der Freizeit beschäftigen wir uns auch mit unseren Hobbys. Ich interessiere mich für Topfblumen. Zu Hause habe ich viele Topfblumen, denn sie schmücken die Wohnung. Das macht mir Spaß. Das Hobby von meinem Mann ist natürlich sein Auto. In der Freizeit liest er Automagazine und verbringt viel Zeit in der Garage.

Завдання 2. Прочитайте діалоги.

Im Theater

- Nina: In letzter Zeit bin ich ein richtiger Theaterfreund geworden. Und ich würde vorschlagen, heute ins Theater zu gehen. Und zwar, wir gehen in unsere Oper.
- Greta: Einverstanden! Das wird sicherlich ein schöner Abend sein.
- Nina: Ich sehe gerade im Internet, dass hier gute Plätze im Parkett noch frei sind. Sie sind natürlich teuer, aber es geht noch. Ich lade dich sowieso ein.
- Greta: Danke für die Einladung! Schön, dass man über Internet alles so schnell reservieren und bezahlen kann.

- Nina: Ja, Internet hat unser Leben einfacher und angenehmer gemacht.
- — Sag mal, interessierst du dich für Sport?
- — Ja, dieses Thema ist für mich wirklich sehr interessant. Ich spiele gern Fußball und schwimme, aber ich mag auch andere Sportarten.
- — Auch ich finde, dass Sport sehr interessant und spannend ist. Aber ich schaue Sport lieber im Fernseher an, statt ihn selbst zu treiben. Manchmal erlebe ich Sport als Zuschauer im Stadion.
- — Ich glaube, heutzutage ist es sehr wichtig, einen Sport zu treiben. Wir sollten mehr an gesundes Leben denken. Jeder von uns verbringt zu viel Zeit vor dem Computer, deshalb ist es von Bedeutung, sich mehr zu bewegen.
- — Da hast du Recht. Du hast gesagt, dass du Fußball magst. Wer ist dein Lieblingssportler?
- — Schwer zu sagen. Es gibt so viele gute Fußballspieler und nationale Fußballmannschaften. Aber die deutsche Fußballmannschaft spielt meiner Meinung nach, am besten.
- — Möchtest du einen Extremsport machen?
- — Nein, ich brauche diesen Nervenkitzel nicht. Diese Sportarten sind zu gefährlich und zu teuer. Außerdem sind sie nicht gesund. Dieser enorme Leistungsdruck kann für unsere Gesundheit schwerwiegende Folgen haben. Ich habe keine Lust, mein Leben aufs Spiel zu setzen.
- — Ich stimme dir zu. Was mich betrifft, so gehe ich ab und zu ins Fitnessstudio. Das ist auch sehr gesund und bequem.

Завдання 3. *Скласти діалог на тему «Замовлення квитків у кіно»*

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. *Опрацюйте граматичний матеріал*

Майбутній неозначений час.

Futur, складна дієслівна форма майбутнього часу, утворюється за допомогою допоміжного дієслова **werden** в особовій формі Präsens і інфінітива основного дієслова, яка ставиться наприкінці речення:

ich werde schreiben	wir werden schreiben
du wirst schreiben	ihr werdet schreiben
er wird schreiben	sie werden schreiben

Завдання 2. *Складіть діалог про те, як ви проведете вихідні.*

Тема 10. Моя країна. Україна (Практичне заняття 13)

Говоріння. Україна. Моя країна. Населення. Географічне положення. Місця які я люблю. Лексичні вправи.

Аудіювання. Аудіювання на тему: Ukraine

Граматика. Теперішній час зворотних і модальних дієслів (Können, dürfen) . Тренінг у вправах.

Читання. «Die bedeutende Städte der Ukraine». Лексико-граматичні завдання до тексту.

Письмо. Скласти діалог на тему «Mein Land»

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Прочитайте та перекладіть текст на українську мову, випишіть незнайомі слова, вивчіть.

Die Ukraine

Die Ukraine liegt in Osteuropa. Sie grenzt an sieben Staaten: Polen, die Slowakei, Ungarn, Rumänien, die Moldova, Russland und Weissrussland. Die Ukraine besteht aus 24 Gebieten und der autonomen Republik Krim, Die Bevölkerung der Ukraine beträgt 52 Millionen Menschen. Die Hauptstadt der Ukraine ist Kyjiw. Die grössten Städte der Ukraine sind Charkiw, Donezk, Odessa, Dnepropetrowsk. Die grössten Flüsse der Ukraine sind der Dnepr, der Dnester, die Desna, der Bug, die Pripjat. Durch das Territorium der Ukraine fließt auch die Donau.

Hohe Berge befinden sich in den Karpaten und auf der Krim. In der Ukraine gibt es viele Wälder, Felder und Seen.

Das Klima der Ukraine ist mild Sie verfügt eine reiche Fauna und Flora. In den Wäldern gibt es Edelhirsche, Wildschweine, Nerze und Bären. Hier werden Getreide Zuckerrüben, Sonnenblumen, Kartoffeln angebaut. Es gibt viele Gärten und Weingärten. Am Schwarzen Meer, wachsen südliche Pflanzen.

In der Ukraine entwickeln sich Wissenschaft, Kunst, Musik und Literatur.

Завдання 2. Прочитайте текст, випишіть незнайомі слова, перекладіть і вивчіть.

Charkiw ist nach **Kiew** die zweitgrößte Stadt der Ukraine, sie ist zugleich auch das bedeutendste Industriezentrum. Zwischen 1918 und 1934 war Charkow die Hauptstadt der Ukraine.

Gegenwärtig herrschen in Charkiw die Land- und Transportmaschinenindustrie, der Maschinenbau für das Hüttenwesen, der Werkzeugmaschinenbau, die Metallverarbeitung und der Geräte- und Elektromotorenbau vor. Als Eisenbahnknotenpunkt spielt Charkiw eine große Rolle. Mit der 1803 gegründeten Universität, mehreren Hochschulen und technischen Lehranstalten, Museen, Forschungsinstituten und Theatern ist Charkiw neben Kiew auch das bedeutendste kulturelle Zentrum der Ukraine.

Dnipro ist neben Kiew und Charkiw bedeutendes ukrainisches Industrie- und Kulturzentrum, das sich nach dem Ersten Weltkrieg besonders rasch entwickelt hat. Gegenwärtig beherbergt Dnipro große Hütten-, Walz- und Stahlwerke, Maschinenbaubetriebe, große Holzverarbeitungs- und chemische Betriebe sowie zahlreiche Unternehmen der Textil-, Leder-, Papier- und Nahrungsmittelindustrie. Die Stadt hat eine Universität und neun verschiedene Fachhochschulen, wissenschaftliche Institute, viele Museen und Theater‘.

Odessa ist die bedeutendste Schwarzmeerhafenstadt im Süden der Ukraine. Ihren Aufstieg verdankt die Stadt dem sich auf diesen Hafen konzentrierenden Export der südukrainischen Getreideproduzenten und dem sich im 19. Jahrhundert rasch verstärkenden Außenhandel vornehmlich mit Deutschland und England. Bald entstanden dann auch Industriebetriebe, in den letzten Jahrzehnten auch eine Elektro-, Chemie-, Landmaschinen- und Nahrungsmittelindustrie‘ und viele Zweige der Leichtindustrie. Auch die Hochseefischerei hat sich in Odessa die wichtigste Basis für ihre Tätigkeit im Schwarzmeer geschaffen.

Odessa zählt zu den schönsten Städten der Ukraine und ist daher zu einem Touristenzentrum geworden.

Завдання 3. Вставте зворотній займенник.

Wie siehst du denn aus? – Unsere Katze hat mich gekratzt. Was ist mit der Katze? Sie kratzt sich andauernd. (R)

1. Peter ist heute krank. Ich muss bei der Schule anrufen und _____ entschuldigen. 2. Habt ihr _____ schon entschuldigt? 3. Das ist meine neue Sekretärin. Ich möchte _____ Ihnen vorstellen. 4. Ich möchte _____ vorstellen, mein Name ist Keil. 5. Dürfen wir _____ verabschieden? Es war ein schöner Abend, herzlichen Dank für die Einladung. 6. Junge, zieh _____ anders an! 7. Erinnern Sie _____ an mich? 8. Ich hoffe, er vergisst das nicht. Bitte erinnere _____ noch einmal daran. 9. Warum hast du _____ nicht rasiert? 10. Ich lasse _____ morgens immer bei Frisör rasieren. 11. Ich komme gleich, ich muss _____ nur noch waschen.

Завдання 4. Вставте können oder dürfen?

1. _____ du Gitarre spielen? 2 Wie _____ man zum Stadtzentrum kommen? 3. Wissen Sie es nicht? Im Cafe _____ man nicht rauchen. 4. _____ du mir nicht sagen, wann der Zug nach München abfährt? 5. Du hast Fieber und _____ auf keinen Fall spazieren gehen. 6. Herr Lehrer, _____ ich bitte hinaus? 7. Wir studieren Deutsch nicht lange, aber _____ schon etwas lesen, sprechen und übersetzen. 8. Man _____ die Straße nur bei Grün überqueren. 9. Frau Schulz, _____ Sie bitte langsamer sprechen, ich verstehe Sie kaum. 10. Meine Eltern _____ heute zur Versammlung leider nicht kommen. 11. Ihr _____ Musik nicht so laut machen – es ist spät und die Nachbarn schlafen schon. 12. _____ Sie mir bitte eine Flasche Limo bringen? 13. Das Wetter ist heute sehr kalt, man _____ sich leicht erkälten. 14. An diesem Abend _____ die Kinder etwas später ins Bett gehen. 15. Ohne Essen und Trinken _____ man nicht leben.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. *Опрацюйте граматичний матеріал*

Теперішній час зворотних і модальних дієслів (Können, dürfen) .

Зворотні дієслова в Akkusativ на українську мову перекладаються із часткою -СЯ.

sich interessieren – цікавитиСЯ – Ich interessiere mich für das neue Buch

В німецькій мові частка -СЯ змінюється відповідно до осіб, в українській мові залишається без змін. Саме ці зміни треба вивчити та запам‘ятати.

- ich interessiere mich – я цікавлюся

- du interessierst dich – ти цікавишся
- er/sie/es interessiert sich – він цікавиться
- wir interessieren uns – ми цікавимося
- ihr interessiert euch – ви цікавитесь
- Sie interessieren sich – Ви цікавитеся

sich treffen – зустрічатися – Er trifft sich mit dem Onkel
 sich trennen – розлучатися – Marta und Kai trennen sich
 sich beruhigen – заспокоїтися – Bitte, beruhige dich

sich ändern – змінитися
 sich anmelden – приписатися
 sich ärgern – злитися
 sich beschäftigen – займатися
 sich bewegen – рухатися
 sich entschuldigen – вибачатися
 sich unterhalten – спілкуватися
 sich verabreden – домовитися
 sich verstehen – розумітися
 sich verletzen – поранитися
 sich vorbereiten – готуватися
 sich waschen – митися

Але є слова, що не перекладають на українську мову із часточкою -СЯ, проте в німецькій мові ніби вона є.

sich erholen – відпочивати (ся) – Ich erhole mich – Я відпочиваю (ся)
 sich erinnern – згадувати (ся) – Ich erinnere mich nicht – Я не пам’ятаю (не згадую)
 sich langweilen – нудьгувати – Ich langweile mich zu Hause – Я нудькую вдома

Reflexive Verben mit Dativ

sich etwas kaufen – собі щось купити – кому? -собі (Dativ)
 Ich kaufe mir die neue Tasche – Я купую собі нову сумку
 sich etwas vorstellen – собі щось уявити – кому? – собі (Dativ)
 Ich kann mir die neue Wohnung vorstellen – Я можу собі нову квартиру уявити

Модальні дієслова **können, dürfen** також відносяться до неправильних дієслів, тому що при відмінюванні в Präsens вони не мають особових закінчень у 1-й і 3-й особі однини, крім того, вони змінюють кореневу голосну чи втрачають умлаут. У множині вони відмінюються за загальним правилом:

	dürfen	können
ich	darf	kann
du	darfst	kannst
er,sie, es	darf	kann
wir	dürfen	können
ihr	dürft	könnt

sie,Sie	dürfen	können
---------	--------	--------

Модальні дієслова виражають ставлення до дії, тому вони зазвичай уживаються з інфінітивом іншого дієслова, що ставиться наприкінці речення:

- *Ich kann schon gut schwimmen. Ich möchte in den Ferien Spanisch lernen.*

Дієслово **dürfen** означає «мати дозвіл, сміти»:

- *Darf ich fragen? Man darf im Zimmer nicht rauchen.*

Дієслово **können** виражає можливість, вміння:

- *Er kann gut Tennis spielen. Ich kann den Text ohne Wörterbuch übersetzen.*

Завдання 2. *Скласти діалог на тему «Mein Land»*

Тема 11. Моя країна. Київ (Практичне заняття 14)

Говоріння. Столиця – Київ. Історичні місця. Лексичні вправи.

Аудіювання. Аудіювання на тему: Kiew

Граматика. Теперішній час модальних дієслів (müssen, sollen, wollen, mögen). Тренінг у вправах.

Читання. «Kiew ist die Hauptstadt der Ukraine». Лексико-граматичні завдання до тексту.

Письмо. Скласти діалог на тему «Meine Reise nach Kiew»

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Прочитайте та перекладіть текст на українську мову, выпишіть незнайомі слова, вивчіть.

Kyjiw ist die Hauptstadt der Ukraine

Die Hauptstadt der Ukraine ist Kyjiw. Sie ist ein politisches, industrielles und kulturelles Zentrum des Staates. Kyjiw ist eine der schönsten Städte der Welt. Es ist die größte Stadt der Ukraine. Hier leben ungefähr 3 Millionen Einwohner. Kyjiw liegt am Dnipro, einem der größten Flüsse Osteuropas.

Es ist eine sehr alte Stadt. Kyjiw ist reich an Historischen Denkmälern. In der Stadt gibt es viele Museen, Theater, Kinos, Bibliotheken, kleine und große Kirchen.

Das ist nicht nur ein Kulturzentrum, sondern auch ein wichtiges Bildungszentrum. Tausende Studenten studieren an der Kyjiwo-Mohyljanska Akademie, an der Kyjiwer Universität, an vielen Hochschulen und Colleges.

Kyjiw ist ein wichtiger Verkehrsknotenpunkt. Die Kyjiwer Metro ist sehr schön.

In Kyjiw befinden sich der Oberste Rat, der Präsident und die Regierung.

Wir sind sehr stolz auf unsere Hauptstadt.

Завдання 2. Дайте відповіді на запитання.

Fragen zum Text

1. Wo liegt die Hauptstadt der Ukraine?
2. Wieviel Einwohner leben in Kyjiw?
3. Welche Sehenswürdigkeiten Kyjiws kennen Sie?
4. Warum nennt man Kyjiw ein wichtiges Bildungszentrum?
5. Haben Sie einmal Kyjiw besucht?

Завдання 3. Вставте "müssen" oder "können"?

1. Ich habe es eilig. Ich _____ um 10 Uhr in der Uni sein.
2. Er ist schon hier? Das ist unmöglich, das _____ nicht sein.
3. Heute komme ich nicht mit. Ich _____ das Haus putzen.
4. Fremdsprachen? Ich _____ gut Französisch und ein bisschen Chinesisch.
5. Am Samstag _____ ich noch Einkäufe machen, aber am Sonntag _____ wir früh losfahren.
6. Das Wetter ist gut, da _____ wir endlich mal in die Berge gehen.
7. Herr Werner _____ morgens nach Frankfurt fahren, denn er arbeitet in Frankfurt und wohnt in Hanau.
8. Frau Herbst _____ heute leider nicht ins Kino gehen. Sie hat Gäste und _____ kochen.
- 9.

Petra _____ die Wohnung nicht nehmen, denn 360 Euro _____ sie nicht bezahlen. 10. Willi Rose ist Kellner. Er _____ schon um 6 Uhr aufstehen. 11. Im Gasthof Niehoff _____ man bis 22 Uhr essen.

Завдання 4. Скласти діалог на тему «Meine Reise nach Kiew»

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Вивчіть слова та вирази до теми.

Wörter und Wendungen

ungefähr — приблизно

das Baudenkmal (die Baudenkmäler) — архітектурна пам'ятка

der Verkehrsknotenpunkt, -e — транспортний центр

stolz sein auf (Akk.) — пишатися

Завдання 2. Опрацюйте граматичний матеріал.

Модальні дієслова **wollen, mögen, sollen, müssen** також відносяться до неправильних дієслів, тому що при відмінюванні в Präsens вони не мають особових закінчень у 1-й і 3-й особі однини, крім того, всі вони, за винятком **sollen**, змінюють кореневу голосну чи втрачають умлаут. У множині вони відмінюються за загальним правилом:

	mögen	wollen	sollen	müssen
ich	mag	will	soll	muss
du	magst	willst	sollst	musst
er,sie, es	mag	will	soll	muss
wir	mögen	wollen	sollen	müssen
ihr	mögt	wollt	sollt	müsst
sie,Sie	mögen	wollen	sollen	müssen

Модальні дієслова виражають ставлення до дії, тому вони зазвичай уживаються з інфінітивом іншого дієслова, що ставиться наприкінці речення:

- *Ich kann schon gut schwimmen. Ich möchte in den Ferien Spanisch lernen.*

Дієслово **sollen** виражає:

а) наказ, закон:

- *Du sollst nicht töten;*

б) обов'язок, моральні вимоги:

- *Jeder soll die Lebensart des anderen anerkennen;*

в) необхідність як волю іншої особи:

- *Ich soll nicht rauchen. Das hat der Arzt gesagt.*

Іноді воно вживається в питаннях, коли запитується про бажання іншої особи:

- *Soll ich dir helfen?*

Дієслово **müssen** виражає внутрішню чи зовнішню потребу, необхідність:

- *Ich muss gut lernen.*

- *Mein Vater ist krank, ich muss nach Hause fahren.*

- *Nach dem Unfall mussten wir zu Fuß nach Hause gehen.*

Дієслово **wollen** виражає бажання, волю діючої особи:

- *Ich will essen.*

Це бажання може бути виражене менш категорично, більш чемно за допомогою особливої форми дієслова **mögen** – **möchte**, тобто «хотів би»:

- *Ich möchte essen.*

Ця форма дуже вживана і має ті ж особові закінчення, що і всі інші модальні дієслова:

- *Möchtest du ins Theater gehen? Wann möchte er hier sein?*

Саме дієслово **mögen** найчастіше вживається без інфінітива і виражає уподобання, любов до кого-небудь або чого-небудь:

- *Sie mag Eis.* Вона любить морозиво.
- *Ich mag ihn nicht.* Він мені не подобається.

Модальне значення в сполученні з інфінітивом інших дієслів має дієслово **lassen** «наказувати, змушувати, дозволяти, давати можливість». Воно відмінюється як сильне дієслово:

- *Die Mutter lässt das Kind auf dem Hof spielen.*
- *Ich lasse ihn kommen.*
- *Der Lektor lässt uns den Text übersetzen.*

Perfekt модальних дієслів у самостійному вживанні трапляється рідко:

- *Ich habe das gesollt, gewollt, gekonnt.*

Частіше вживається Perfekt модальних дієслів у сполученні з інфінітивом інших дієслів. У таких реченнях модальні дієслова також стоять в інфінітиві:

- *Ich habe kommen müssen.*

Завдання 2. *Скласти діалог на тему «Meine Reise nach Kiew»*

Тема 12. Моя країна. Закарпаття (Практичне заняття 15)

Говоріння. Мій регіон. Моє рідне місто. Історичні місця. Лексичні вправи.

Аудіювання. Аудіювання на тему: Mukatschevo.

Граматика. Складний минулий час (перфект). Тренінг у вправах.

Читання. «Transkarpatien». Лексико-граматичні завдання до тексту.

Письмо. Скласти діалог на тему «Mein Stadt/Dorf»

Рекомендована література: [НБ: 1,2, 5, 7, 9 Б: 1,3 Д: 1,8]

Завдання 1. Прочитайте текст, випишіть незнайомі слова, вивчіть.

Sakar pattja/ Transkarpatien

Das Gebiet liegt im Westen der Ukraine.

Область знаходиться на заході України.

Es grenzt an Polen, an die Slowakei, Ungarn und Rumänien.

Вона має спільний кордон з Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією.

Die Gebietsfläche beträgt 12800 km².

Площа області 12 800 км².

Die Bevölkerungszahl ist 1 287400 Einwohner.

Кількість населення складає 1 287400 жителів.

Das Gebiet teilt sich in 13 Bezirke mit 10 Städten.

Область поділяється на 13 районів та 10 міст.

Das Gebietszentrum ist die Stadt Ushhorod.

Обласний центр — місто Ужгород.

Der Geländegestaltung nach teilt sich das Gebiet in zwei Teile— das Gebirgsland (die Ukrainischen Karpaten) und die Sakar pattja-niederung.

За рельєфом область поділяється на дві частини — гірську (Українські Карпати) та Закарпатську низовину.

Im Südosten des Gebiets liegt die Gebirgskette Tschornogory mit der höchsten Bergspitze Gowerla (2061 m).

У південно-східній частині області — гірський кряж Чорногори з найвищою горою Говерлою (2061 м).

Alle Flüsse des Gebiets gehören zum Theiß-Becken, dem Nebenfluss der Donau.

Усі річки області належать до басейну Тиси, притоки Дунаю.

Der größte See ist Synewug.

Найбільше озеро Синевир.

Sakar pattja ist die meist bewaldete Zone der Ukraine.

Закарпаття — найбільш лісиста зона України.

Zu den Bodenschätzen von Sakarpattja gehören Steinsalz, Braunkohle, Quecksilbererz, Gold und andere.
До корисних копалин Закарпаття належать кам'яна сіль, буре вугілля, ртутна руда, золото та інші.

Das Klima ist hier gemäßigt kontinental.
Клімат тут помірно континентальний.

Unten ist der Winter kurz und mild, der Sommer ist warm, in den Bergen ist der Sommer kühl und der Winter lang und kalt.
Внизу зима коротка та нехолодна, літо тепле, у горах літо прохолодне, а зима довга та холодна.

77 % der Bevölkerung sind Ukrainer.
77 % населення — українці.

Entwickelt sind hier Maschinenbau (Werkzeugmaschinen, Ausrüstungen), holzbearbeitende Industrie und Nahrungsmittelindustrie.
Тут розвинені машинобудування (верстати, устаткування); деревообробна та харчова промисловість.

Die Möbelfabriken in Ushgorod liefern Möbel in alle Städte der Ukraine.
Фабрики Ужгорода постачають меблі в усі міста України.

In der Landwirtschaft dominieren Viehzucht, Gartenbau und Weinbau.
У сільському господарстві переважають тваринництво, садівництво та виноградарство.

Im Karpatengebiet gibt es viele Sanatorien und Pensionen mit ärztlicher Behandlung.
У Карпатах багато санаторіїв та пансіонатів з медичним лікуванням.

Sakarpattja besuchen viele Touristen.
Закарпаття відвідують багато туристів.

Завдання 2. *Дайте відповіді на запитання.*

Fragen zum Text

1. Wo liegt Sakarpattja?
2. An welche Staaten grenzt das Gebiet?
3. Wie ist die Geländegestaltung des Gebiets?
4. Was liefern die Möbelfabriken der Stadt Ushhorod allen Städten der Ukraine?
5. Wofür ist das_Karpatengebiet bekannt?

Завдання 3. *Вставте das Partizip II*

arbeiten, bilden, beantworten, warten, antworten, heiraten, rechnen, öffnen, zeichnen, beachten

1. Mit diesem Wahlergebnis hat niemand _____.
 2. Wie lange haben Sie bei der Firma Nothof _____.
 3. Haben Sie den Brief schon _____?
 4. Es ist so kalt hier. Wer hat denn das Fenster _____?
 5. Ich habe ihn schon dreimal gefragt, aber er hat noch nicht _____.
 6. Du hast die Vorfahrt wieder nicht _____!
 7. Er hat schon über zweihundert Skizzen _____.
 8. Die Studenten haben eine neue politische Gruppe _____.
 9. Susi und Franz haben gestern _____.
- Sie haben seit zwei Jahren darauf _____.

Завдання 4. *Напишіть про своє рідне місто/село.*

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Вивчіть слова та вирази до теми.

Wörter und Wendungen

das Gebiet, -e — область
die Fläche, -n — площа, поверхня
die Bevölkerungszahl — кількість населення
die Gebirgskette, -n — кряж
die Niederung, -en — низовина
bewaldet — лісистий
die Braunkohle — буре вугілля
dominieren (te, t) — переважати
das Quecksilber — ртуть
die Ausrüstung — устаткування
die Werkzeugmaschine, -n — верстат
die Nahrungsmittelindustrie — харчова промисловість
der Weinbau — виноградарство
die Pension, -en — пансіонат
ärztliche Behandlung — лікування

Завдання 2. Опрацюйте граматичний матеріал

Складний минулий час (перфект).

Perfekt, складна форма минулого часу, вживається переважно в діалогічному мовленні, утворюється з допоміжними дієсловами «haben» та «sein».

Ich habe gesagt	Wir haben gesagt
Du hast gesagt	Ihr habt gesagt
Er, sie, es hat gesagt	Sie, sie haben gesagt

Ich bin gefahren	Wir sind gefahren
Du bist gefahren	Ihr seid gefahren
Er, sie, es ist gefahren	Sie, sie sind gefahren

З допоміжним дієсловом haben Perfekt утворюють більшість дієслів:

1) усі перехідні дієслова, тобто дієслова, у яких є прями́й додаток в Akkusativ:

haben, machen, lesen, schreiben, bekommen та ін.;

2) усі зворотні дієслова:

sich setzen, sich interessieren, sich unterhalten, sich ansehen та ін.;

3) усі безособові дієслова: regnen, schneien;

4) усі модальні дієслова: können, müssen;

5) більшість неперехідних дієслів, які позначають перебування в якому-небудь стані: schlafen, sitzen, liegen.

З допоміжним дієсловом sein Perfekt утворюють дієслова, які позначають:

1) рух: gehen, fahren, kommen, fliegen;

2) перехід з одного стану в інший (неперехідні дієслова): aufwachen, aufstehen, sterben;

3) а також дієслова sein, werden, bleiben, begreifen, folgen, gelingen, geschehen, passieren і деякі інші.

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ЗАЛІК

Розмовні теми

1. Meine familie
2. Mein Arbeitstag
3. Mein Haus
4. Jede Jahreszeit hat ihre Forzuge
5. Mahlzeit in Deutschland
6. Einkauf
7. Freizeit und Urlaub
8. Die bedeutende Stadte der Ukraine
9. Kiew ist die Hauptstadt der Ukraine
10. Transkarpatien.

Граматичний матеріал

1. Теперішній час дієслів.
2. Артикль та рід.
3. Присвійні займенники.
4. Наказовий спосіб.
5. Відмінки і відмінювання іменників та займенників (присвійних і вказівних).
6. Прийменники із знахідним і давальним відмінками.
7. Теперішній час дієслів із відокремлюваними префіксами.
8. Заперечення kein і nicht.
9. Відмінювання особових займенників.
10. Прийменники з родовим відмінком.
11. Теперішній час зворотних.
12. Теперішній час модельних дієслів.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Кудіна, О. Німецька мова для початківців : Підручник для студентів вищих навчальних закладів. 4-те видання. Реком. МОНУ / О. Кудіна, Т. Феклістова. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 520с.
2. Лисенко Е.І. Німецька мова. /Е.І. Лисенко, М.Р. Корольова та ін. – Київ: Освіта, 2000. – 168 с.
3. Драб Н.Л. Практична граматики німецької мови./ Наталія Леонідівна Драб, Світлана Олександрівна Скринька, Стаброс Свен. – Winnyzja: Nowa Knyha, 2007. – 280 с.
4. Євгененко Д.А. Практична граматики німецької мови./ Д.А.Євгененко, О.М. Білоус – Вінниця: Нова книга, 2002. – 180 с.
5. Паремская Д.А.- Практическая грамматика. Немецкий язык./ Д.А. Паремская - Минск, "Высшая школа", 2003.

Допоміжна

1. Практична граматики німецької мови : Навчальний посібник для студ. та учнів. Комунікативні вправи і завдання. – 2-ге видання, виправлене та доповнене. – Вінниця : Нова Книга, 2004. – 400 с.
2. Програма, методичні вказівки та контрольні роботи з дисципліни "Друга іноземна мова німецька" / укладачі: Л.В.Лазар , М.С.Бандурчак , І.Ю.Іжовська. – Мукачево : МТІ, 2000. – 44 с.
3. Гвоздяк, О. М. Граматики німецької мови : Рекомендовано МОНУ як навчальний посібник / О. М. Гвоздяк. – Ужгород : Поліграфцентр "Ліра", 2004. – 572 с.
4. Гвоздяк-Фрідманська, О. М. Довідник з граматики німецької мови : Посібник для студентів / О. М. Гвоздяк-Фрідманська, І. Й. Біров. – Ужгород : Закарпаття, 2000. – 222 с.
5. Завьялова, В. М. Практический курс немецкого языка (для начинающих) / В. М. Завьялова, Л. В. Ильина. – Москва : ЧеРо, 1999. – 348 с.
6. Бочко Г.П . Українсько-німецький розмовник./ Г.П.Бочко, О.Ф. Кудіна— К.: Освіта, 1994.
7. Кондакова Е.А. Немецкая грамматика./ Е.А Кондакова -М.: Нью-Лист, 2003.
8. Варга, Л. І. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни "Друга іноземна мова (німецька)" для студентів 1 курсу (1 сем.) ЗФН напряму підготовки ОРК "Бакалавр" 6.010301 Практична психологія [Електронний ресурс] / Л. І. Варга. – Мукачево : МДУ, 2013. – 24с.

Навчально-методичне видання

Друга іноземна мова (німецька)

Методичні вказівки
до проведення практичних занять
та організації самостійної роботи

Укладач Т.М. Кравченко

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ,
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>